БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 132 (363)
5 ИЮЛЬ
СЕШАНБА
1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Москвада Тушино аэродромида ҳаво паради 1 ва 2-нчи бетлар).
Москвада СССР Ҳаво флоти Кунига бағишланган тантанали мажлис (1-нчи бет).
Узбекистонда СССР Ҳаво Флоти Кунининг байрам қилиниши (2-нчи бет).
ОБОДОНЧИЛИК ТЕМАСИДА: Э. Циперсон. — Бир район маданияти (2-нчи бет).
З. Шокиров. — Ишлабчиқаришда техника прогресси учун (2-нчи бет).
ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ (2-нчи бет).
Июльнинг ҳарбир кунидан унумли фойдаланиб, ғўзани юқори сифатли парвариш қилайлик (3-нчи бет).
Б. Халилов. — Қамқувват колхозларга алоҳида ғамхўрлик қилинсин (3-нчи бет).
И. Раҳимов. — Чорвачиликни ривожлантиришда яхши натижаларга эришмоқдалар (3-нчи бет).
Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси комиссияларининг тавсияномалари (4-нчи бет).
СССР блан Бирма Иттифоқи ўртасидаги савдо муносабатлари тўғрисида Совет-Бирма ахбороти (4-нчи бет).

ДАВЛАТ ПЛАНИ—ҚОНУН

Областимиз саноатининг кўпсонли коллективлари бутун совет халқи блан бирқаторда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан социалистик индустрия олдига қўйилган ғоят катта вазифаларни муваффақият блан амалга ошириш учун зўр ғайрат ва сабот блан меҳнат қилмоқдалар, ишлабчиқариш соҳасида кун сайин янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Завод ва фабрикаларнинг, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг меҳнатсевар ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчилари мамлакатимиз экономикасини гуллаб-яшнатиш, уни янада юқори босқичга кўтариш мақсадида ишлабчиқаришни тобора такомиллаштирмоқдалар, янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилиш учун изчиллик блан курашмоқдалар. Натижада янги, такомиллаштирилган машиналар, кучли механизмлар, асбоб-ускуналар, кенг исте'мол ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш ҳажми тобора ошмоқда.

И. В. Сталин номли Чирчиқ электрохимия комбинати, Янгийўл пахта заводи, Йўллар министрлигига қарашли машинасозлик заводининг коллективлари мавжуд ишлабчиқариш майдони ва асбоб-ускуналардан тўла ва унумли фойдаланиб, ойлик ва квартал давлат планларини доимо ортиғи блан бажармоқдалар. Бу корхоналарнинг партия ташкилотлари технология процессларини такомиллаштириш, бошқа корхоналар ва илғорлар иш тажрибаларини кенг жорий қилишга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Шу сабабли давлат планлари ҳамма кўрсаткичлар бўйича бажарилибгина қолмай, балки ошириб бажарилмоқда. Янгийўл пахта заводи 6 ойлик топшириқни муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари бирнеча юз тонна пахта толаси ишлаб чиқарди.

Бундай юқори кўрсаткичларга коллектив ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг ижодий ташаббусини ўз вақтида қўллаб-қувватлаш, айрим участкаларда яратилаётган янгиликларни бутун коллектив ўртасида кенг пропаганда қилиш орқали эришилди. Партия ва касаба союз ташкилотлари коллективни давлат планларининг харқандай шароитларда ҳам бажарилишини та'минлаш, мас'улиятини сезиш руҳида тарбияламоқдалар.

Область саноат корхоналарининг коллективлари кейинги вақтда ўз ишларини саноат ходимлари Бутуниттифоқ кенгаши катнашчиларининг Мурожаати асосида қайта қуриб олабошладилар. Корхоналарнинг фаолиятлари Мурожаат асосида ишчиларнинг кенг иштироки блан муҳокама қилинганда, шу нарса ма'лум бўлдики, ҳали кўпгина корхоналарда, хатто илғор деб ҳисобланган корхоналарда ҳам ишлабчиқаришни янада ривожлантиришга имкон берувчи жуда катта резервлардан тўла ва унумли фойдаланилаётгани йўқ.

Тажриба шуни кўрсатадики, қаерда партия ташкилотлари коллективнинг ижодий ташаббусини ва меҳнат соҳасидаги ғайратини яшириниб ётган ички резервларни топиш, меҳнат унумдорлигини янада оширишга имкон берувчи янгидан-янги манба'ларни очиш ҳамда улардан бутун тўлалиги блан фойдаланишга сафарбар қилсалар, у ерда ортиқча харажатларсиз халқ хўжалиги учун зарур бўлган кўп миқдорда қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин. Шу сабабли саноатдаги ички резервларни қидириб топиш ва улардан мамлакат экономикасини кескин суратда юксалтириш манфаатлари йўлида фойдаланиш энг муҳим вазифалардан биридир.

Яқинда саноат ходимлари Бутуниттифоқ кенгаши якунларини ва область саноатининг 1955 йил давлат плани ҳамда бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш соҳасидаги вазифаларини муҳокама қилишга бағишланган область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Область саноати давлат топшириқларини доимо бажариб келмоқда.

Броқ шу блан бирга, кўпгина корхоналар давлат планларини бажармаётганликлари йиғилишда алоҳида та'кидлаб ўтилди. Область саноат корхоналарининг 102 таси шу йилнинг беш ойлик топшириғини бажармади. Шунинг оқибатида давлатга белгиланганидан бирнеча ўн миллион сўмлик маҳсулот кам топширилди. Кўпгина корхоналар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини бажариб, давлат планларини белгиланган номенклатура ва ассортименти бўйича бажармаётирлар. Бу корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари белгиланган номенклатурадаги маҳсулотларнинг бирор тури бўйича планнинг бажарилмаслиги халқ хўжалигини шу маҳсулотлар блан нормал та'минлашга путур етказишини, айниқса исте'молчи-корхоналар ишига жуда катта салбий та'сир кўрсатишини ҳали ҳам тушуниб етмаётирлар. Жумладан, «Ташхлопкомаш», электротехника, Чирчиқ ойна заводи ва бошқа корхоналарда маҳсулотларнинг энг муҳим турлари бўйича берилган топшириқ бажарилмаётир. Бу корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари ишлабчиқаришни ташкил этиш, қолоқ участкаларни чуқур ўрганиш, уларга ёрдам бериш ва шу асосда мавжуд камчиликларни тугатиш каби масалалар блан етарли шуғулланмаётирлар. Худди шундай аҳволни Бекобод ва Олмалик шаҳарларидаги корхоналарда ҳам кўриш мумкин.

Бундай камчиликларнинг юз беришига сабаб шуки, айрим район ва шаҳар партия комитетлари саноат корхоналарининг ишини ўртача рақамларга қараб баҳолайдилар. Давлат планларини илғор корхоналар ҳисобига бажариш каби кенг жамоатчилик томонидан қаттиқ қораланган зарарли практикага қат'ий хотима бериш учун зарур бўлган чоралар амалга оширилмаётир. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари корхона раҳбарларидан маҳсулотларнинг сифат, миқдор ва ассортиментини давлат планлари бўйича ишлаб чиқаришни қат'ий талаб қилмаётирлар.

Социалистик саноатимиз олдига қўйилаётган ҳозирги юксак талаблар корхона партия ташкилотларининг зиммасига ғоят катта вазифаларни юклайди. Партия ташкилотлари корхона экономикаси блан яқиндан танишишлари, техника прогресси учун бошланган курашга бошчилик қилишлари, ҳарбир янгиликни ўз вақтида қўллаб-қувватлашлари ва уни амалга ошириш учун қат'ий курашишлари керак. Ишлабчиқаришда партия ташкилотларининг та'сирини кучайтириш ва коммунистларнинг авангардлик рольларини та'минлаш учун энг мас'улиятли участкаларга партия а'золарини бириктиб қўйиш зарур, токи ишлабчиқаришнинг ҳал қилучи участкалари партия ташкилотларининг диққат марказида турсин.

Давлат плани — қонундир, у харқандай шароитда ҳам бажарилиши лозим. Шунга эришмоқ кераки, саноатимизда бирорта ҳам қолоқ тормоқ. бирорта ҳам қолоқ корхона бўлмасин. Ишлабчиқаришни график асосида ташкил этиш, маҳсулот тайёрлашни поток усулига кўчириш, цехларни ва участкаларни хомаш'ё, ёрдамчи материаллар, зарур мосламалар ҳамда инструментлар блан ўз вақтида та'минлаб туриш, машина ва станокларни ремонт қилиш сифатини яхшилаш, уларнинг ремонтлараро ишлаш муддатини узайтириш, рационализаторлик ва ихтиро'чиликни чинакамига оммавий ҳаракатга айлантириш. коллектив ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш — давлат планларининг тўла ва ошириб бажарилишини та'минлайдиган муҳим омиллардандир. Корхоналардаги бирорта участка ёки цехда планнинг бажарилмай қолиши бутун корхона иқтисодий кўрсаткичига жуда катта салбий та'сир кўрсатиши мумкин. Шу сабабли партия ташкилотлари ҳарбир участканинг систематик суратда бир ме'ёрда ишлашига эришишлари керак.

Бешинчи бешйилликнинг охирги ва ҳал қилучи йилининг ярми якунланди. Бешйиллик топшириқларини ва 1955 йил давлат планини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Шунга эришмоқ керакки, бирорта ҳам ишчи, бирорта ҳам инженер-техник ходим бу умумхалқ курашидан четда қолмасин.

Давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун бошланган социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик!

Москвада Тушино аэродромида ҳаво паради

СССР Ҳаво Флоти Куни — совет халқининг традицион байрами. Бу кунда Ватанимиз авиацияси эришган янги ютуқлар кўрикдан ўтказилади.

3 июль якшанба куни юз мингларча москвалилар Тушино аэродромидаги катта майдоннинг секторларига ўрнашдилар. Москва номидаги каналнинг баланд қирғоқларида, темир йўл кўтармаси устида кишилар кўп тўпланган эди. Томоша зали тусини олган бу катта майдон бирнеча километр масофани эгаллаб туради.

В. П. Чкалов номидаги СССР Марказий аэроклубининг биноси байрам шарафига безатилган. Ўнларча ранг-баранг байроқлар шамолда ҳилпирайди.

Парад бошланадиган вақт яқинлашмоқда эди. СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, министрлар, фан, адабиёт ва сан'ат арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари жой оладилар. Ложаларда дипломатия корпусининг а'золари, четэл давлатларининг ҳарбий-ҳаво ва ҳарбий атташелари жойлашган.

Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушчев, А. И. Кириченко, П. К. Пономаренко, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов ўртоқлар, Совет Иттифоқи Маршаллари ва Авиация маршаллари аэроклуб трибунасига чиқадилар. Томошабинлар партия ва ҳукумат раҳбарларини гулдурос қарсаклар блан кутиб оладилар.

Ҳаво флоти Куни байрамига катнашиш учун келган делегацияларнинг бошлиқлари, чунончи: Хитой Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал Ян Чень-у, Ҳиндистон Республикаси делегациясининг бошлиғи Авиация маршали С. Мукержи, Югославия Федератив Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-полковник З. Улепич. Албания Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-майор Ориф Хаско, Болгария Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-майор К. Кириллов, Венгрия Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-майор Е. Хазаи, Корея Халқ-Демократик Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-лейтенант Хан Ир Му, Польша Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-полковник И. Туркель, Руминия Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-майор М. Бурка, Чехословакия Республикаси делегациясининг бошлиғи генерал-лейтенант И. Васагло, шу мамлакатлар делегацияларининг а'золари бўлган офицерлар ҳозир бўлдилар.

Меҳмонлар орасида Халқаро авиация федерацияси (ФАИ) делегацияси — унинг президенти К. Бартлетт, бош директори Г. Гильман ва бош хазиначиси машҳур француз учучиси Луи Блериониң ўғли Ж. Блерио, шунингдек Торонто авиация клубининг вице-президенти Эдгар Альбертс (Канада) бор эдилар.

Эрталаб соат 10. Фанфаристларнинг «Ҳаммангиз эшитингиз» деган сигнали янгради Радио Совет Иттифоқи давлат гимни садосини майдонга эшитдиради, гимнни оркестр ижро этади. Тўплардан бир йўла ўқ узилиб, салют берилди.

Ҳаво паради бошланди!

Ҳамманинг э'тибори у Перевезенцев бошчилигида осмонга кўтарилган самолётларнинг биринчи группасига жалб этилади. Булар — байроқдор самолётлар. Энг олдинги машинада узунлиги ўн метр ва кенглиги 3 метр қизил алвон тикилган эди. Байроқда В. И. Ленин ва И. В. Сталиннинг портретларини кўрамиз. Флагманнинг икки томонида учиб бораётган самолётларда СССР Ҳарбий-Ҳаво Кучлари ҳамда Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият байроқлари тикилган. Булар орасидан иттифоқчи республикаларнинг байроқлари ўрнатилган яна 16 самолёт учиб боради.

Томошабинларнинг сафларида овация янграйди. Минг метр баландликда зич учиб бораётган етмиш олтита «ЯК — 18» самолётлари

СЛАВА
КПСС

(КПССга шон-шарафлар) сўзларини ташкил этади.

Улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига табрик сўзларини ташкил этган машиналар ҳайратда қоларлик даражада текис саф тортиб бормоқдалар. Учучиларнинг кўплари аэроклубларда тарбияланиб етишган кишилар. Улар заводларда, фабрикаларда, қурилишларда, шахталарда, муассасаларда ишлайдилар, институт ва техникумларда ўқийдилар. Парадда машина группаларига учучилардан Запорожец ва Удовицкий қўмондонлиқ қиладилар.

Осмон икки минут бўш қолди. Шундан кейин, енгил моторли тўққизта спорт машиналари парвоз қилади. Хотин-қиз учучилар группаси пилотаж намуналарини кўрсатадилар. Совет Иттифоқи Қаҳрамони, хизмат кўрсатган спорт мастери, мамлакат рекордчиси Марина Чечнева энг олдинда боради. У, парадда шу блан еттинчи марта қатнашмоқда, еттинчи марта самолётлар группасини идора қилмоқда. Шу. тўққизлар составида Болрягина, Блинова, Постникова. Блан. Сатина. Хазанова. Ламзина, Лебедь бор. Краснодарли ёш спортчи қиз Лидия Лебедь ҳаво парадида ўз маҳоратини биринчи марта кўрсатмоқда. Сталинград аэроклубининг спортчиси Антонина Ламзинанинг сан'атини ҳам томошабинлар биринчи марта кўрмоқдалар. Самолётлар «нестеровча чархпалак» шаклини икки марта ижро этадилар, жанговар разворот қиладилар, чап қанот томони блан гир айланадилар. Вираж шакли кўрсатилади. Учучилар тўғрига қараб борадилар ва шунлайёқ тўққиз самолётнинг ҳаммаси бочка шаклини икки марта ижро этади. Самолётлар кўздан ғойиб бўлади.

Группали пилотаж шаклларини кўрсатиш давом этади. Самолётларнинг катта группаси яқинлашиб келади. Улар бир километр масофани эгаллаб келмоқдалар. Йигирма тўрт самолётдан иборат группани ҳаво пилотажининг отоқли устаси слесарь Николай Голованов бошлаб келмоқда. Халқаро авиация федерацияси (ФАИ) тез учишда унинг спорт самолётида қўйган жаҳон рекордини тасдиқлади. Бу учучи учбурчак шаклида минг километр масофани соатига ўрта ҳисобда 442,289 километр тезликда учиб ўтган. Голованов авиация спорти блан шуғулланабошлаганига бу йил йигирма йил тўлди.

Ишлабчиқаришда ишлаб туриб учучилик ишини эгаллаган спортчи учучилар спираль траектория бўйича «нестеровча чархпалак» шаклини икки марта ижро этадилар. Бу ажойиб манзарани кўрган томошабинлар ўзларининг мароқланганликларини изҳор қилиб улгурмасданоқ, 24 самолётнинг ҳаммаси «нестеровча ярим чархпалак» шаклини бажариш учун гир айландилар. Қипқизил самолётлар осмонда жуда чиройлик кўринади. Спортчи Аскольд Мухин, инженер Владимир Шчепкин, студент Владислав Громов, рассом Казимир Римашевский ва бошқалар дадиллик, уюшқоқлик ва маҳорат намуналарини кўрсатадилар. Учучилар орасида пойтахт метросининг машинисти Николай Давидов ҳам бор. У, ер остида ишлашига қарамай, ҳавода ҳам ўзини дадил тутади.

Бизнинг авиация спортчиларимиз йил сайин ажойиб ютуқларга эришмоқдалар. Ўтган йилги байрамдан буён ўтган вақт ичида жаҳон ва Бутуниттифоқ рекордлари жадвалларига уларнинг янги ютуқлари ёзилди. Учучилардан В. Громов, И. Чернов ва Я. Форостенколар спорт самолётларида жаҳон рекордлари қўйдилар. Ҳозирги вақтда совет авиацияси спортчилари 88 жаҳон рекордига эгадирлар. Рекордларнинг миқдори жиҳатидан бизнинг мамлакатимиз дун'ёда биринчи ўринда туради.

Тўсатдан осмон жимжит бўлиб қолади. Планерчилардан Чернишева, Ефименко, Абрамов, Дятков, Африканов, Слесаренко, Есаулов ва Качалинлар ўз программасини кўрсатабошлаган эдилар. Планерчилар группасига Петрянов бошчилик қилади. Планерчилар доира шаклини олиб, доира бўйлаб учадилар ва 500 метргача пастга тушиб, спираль шаклини ижро этадилар. Моторсиз учучи аппаратда бундай шаклларни ижро этмоқ учун планерчилардан зўр маҳорат талаб қилинади.

Кўмкўк майдондан учучи модельлар парвоз қилди. Уларнинг конструкторлари Малик, В. Васильченко, Хухра, Эрлер, Хрусталов ва Котли ўз модельларини радио орқали бошқарадилар. Авиамодельлар худди самолётлар сингари чап ва ўнг разворот шаклларини, вираж, спираль шаклларини ижро этади. Модельлар пастга тушиб Тушино аэродромининг ўзидаёқ аввал парвоз қилган жойларига яқин ерга қўнадилар.

Александр Маноцков қурган планер томошабинларнинг э'тиборини жалб қилади. Маноцков дун'ёда биринчи марта қанотларини қоқиб учадиган аппарат қурди, аппаратнинг қанотларини қоқиб учиши унинг учишини анча яхшилайди. Януш Рудницкий бошқариб турган планер майдан устида учиб юриб бурилди ва ерга қўнди. Шу вақтда Кузаков қурган планер аэродромдан парвоз қилди. У. автомобильга ўрнатилган лебедка ёрдами блан осмонга жуда тез ва деярлик тик кўтарилади. У. автостарт ёрдами блан 600 метр баландликка кўтарилди. Планерчи Юрий Абрамов тросни бўшатади ва олий пилотаж шаклларини ижро қилабошлайди.

Ҳаво парадининг биринчи бўлими шу блан тугайди. Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият спортчилари (бўлим раҳбари Совет Иттифоқи Қаҳрамони гвардиячи авиация генерал-лейтенанти Т. Ф. Куцевалов) учиш ишидаги, авиомодельчилик ва планерчилик соҳасидаги катта ютуқларини намойиш қилиб кўрсатдилар.

Иккинчи бўлим ҳарбий самолётлар парадига бағишланган. Бу бўлимга авиация генерал-лейтенанти С. У. Рубанов раҳбарлик қилади. Ҳарбий-Ҳаво Кучларининг учучилари реактив самолётларда олий пилотаж шаклларини кўрсатабошлайдилар.

Аэродромнинг ўнг томонида майор Валентин Лапшин қиручи самолётни учириб келабошлайди. Лапшин катта тажриба эгаси. У, янги реактив техникани биринчилар қаторида ўзлаштирабошлаган. Унга биринчи даража ҳарбий учучи унвони берилган. Самолёт пириллаб осмонга кўтарилади. Икки марта «нестеровча чархпалак» шаклини бажариб, пастга шўнғиш учун бурилади. «нестеровча ярим чархпалак», қўш горизонтал бочка, қўш тик бочка шаклларини ижро этади, баланд кўтарилиб, яна «нестеровча чархпалак» шаклига ўтади... Самолёт ниҳоятда тез учади. Унинг учиши шуқадор тезки, самолёт учиб ўтиб кетганидан кейин, бирнеча секунд дегандагина овози эшитилади.

Учта реактив қиручи самолётда группали пилотаж шаклларини ижро этишда қатнашучи учучилардан юксак маҳорат талаб қилинади. Полковник Бабаев, майор Мантуров ва капитан Кузнецов бошқараётган кумушдек машиналар кўзга илғамайди. Самолётлар зич саф тортиб баландга кўтариладилар. Улар ўртадаги етакчи самолётнинг узун ўқи теварагида мураккаб шаклда гир айланадилар. Қиручи самолётлар худди бир-бирига боғлаб қўйилгандек зич учадилар. бирин-кетин «нестеровча чархпалак» шакллари ижро этилади. Бирзумдаёқ машиналар учиб ўтиб кетадилар.

Аэродрамга икки звено реактив қиручи самолётлар яқинлашди. Аэродром ўртасида олти самолёт икки километр баландликка кўтарилади. 360 градусда айланадилар. Подполковниклардан Фокин ва Стеценко, майор Борецкий, капитанлардан Гаврилов, Кисаев ва Фитин дучма-дуч бориб, группали пилотаж шаклини ижро этадилар. Самолётлар сафни бузмай, бир-бирларига қарама-қарши учдилар. Улар яқинлашадилар. Яна шу зумдаёқ бир-бирлари блан узоқлашдилар. Бундай учишни намойиш қилиб кўрсатмоқ учун нақадар зўр мардлик, нақадар катта маҳорат кераклиги равшан! Томошабинларнинг ҳаммалари учучиларни қарсак чалиб табриклайдилар.

Реактив самолётларнинг яна бир группаси учиб келади. Улар зич саф тортган ҳолда «нестеровча чархпалак» шаклини, кўрсатади, Бошқа мураккаб шаклларни ижро этадилар. Бу тўққиз самолётга гвардиячи полковник Николай Шульженко бошчилик қилади. Уч звено самолётнинг учиши, олий пилотаж шаклларини кўрсатганлиги Тушино аэродромида тўпланган кишиларнинг ҳаммасини завқлантирди. Шундан кейин, янги-янги шакллар кўрсатилди, буларнинг ҳарбири ўзининг жуда мураккаблиги блан ажралиб турар эди. Самолётларни худди бир одам идора қилаётгандек, хилма-хил шаклларни бажаришга уларни бир ирода мажбур этаётгандек туюлар эди.

Байрамнинг иккинчи бўлими реактив бомбардировкачи ва реактив қиручи самолётларнинг паради блан тугади.

Флагман ҳаво кемаси яқинлашади. Уни бирнеча орден ва медальлар блан мукофотланган полковник Сухомлин ва полковник Рошчин бошқарадилар. Ҳаво кемаси блан бирга фахрий соқчилар — тўртта реактив қиручи самолёт ҳам учиб келади. Реактив бомбардировкачи самолётлар ғув этиб ўтиб кетадилар. Колонналар олдида полковник Нюхтиков ва ҳозирга қадар икки миллион километрдан ортиқ масофани учиб ўтган Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Иванов бормоқдалар. Бомбардировкачи самолётларнинг янги эскадрильялари «пона» шаклида саф тортиб келадилар. Колоннага биринчи даража ҳарбий учучи, мамлакатнинг кекса учучиларидан бири полковник Лукин бошчилик қилади. Томошабинлар қувонч блан қарсак чалиб табриклайдилар.

Осмонни реактив қиручи самолётлар эгаллади. Машиналар бештадан саф тортиб учади. Осмонда ғувуллаган овоз узлуксиз эшитилиб туради. Кумушдек ялтираган машиналар шуқадар тез учадики, уларни зўрға кўриш мумкин. Бу самолётлар совет авиация фани ва техникасининг энг янги ютуғидир. Полковниклардан Вовк ва Астахов, учучилардан майор Лушчик, майор Говрилов, капитан Шчербина, майор Ардатьев ва бошқалар бу техникани мукаммал эгалладилар. Улар овоздан ҳам тез учадиган самолётларни идора қилмоқдалар. Колоннанинг энг охирида майор Алексеев бошчилигидаги қиручи самолётлар звеноси учиб ўтади.

Вертолётлар худди катта ниначиларга ўхшайди. 40 та машина яқинлашиб келади. Бу колоннага авиациянинг бу турини биринчи бўлиб ўзлаштирабошлаган Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Ерефеевский ва подполковник Бровцев бошчилик қиладилар. Самолётлар осмонда муаллақ туриб, сўнгра, тиккасига пастга тушабошлади. Улар ерга қўндилар. Самолётларнинг қопқоқлари очилди. Улардан ерга туширилган трап орқали «ГАЗ-69» автомобиллари чиқабошлайди. Десантчилар югуриб чиқадилар, тўпчилар тўпларини итариб чиқарадилар.

Бу йил вертолётлар орасида янги ажойиб учучи аппаратлар бор эди. Тушинодаги авиация байрамида бу аппаратлар биринчи марта намойиш қилиб кўрсатилди. Бу самолётларда икки двигатель, тик айланучи иккита винт, икки жуфт ғилдирак бор. Вертолётнинг ичи жуда тор ва узун вагоннинг ичига ўхшайди. Ҳарбир вертолётдан биттадан тўп тиркалган машина чиқди. Десантчилар байроқни очиб аэродром бўйлаб ўтдилар.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Москвада СССР Ҳаво флоти Кунига бағишланган тантанали мажлис

2 июльда Москвада, Марказий маданият ва истироҳат паркининг Зеленний театрида СССР Мудофаа Министрлигининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакиллари блан биргаликда СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Соат 7 дан 30 минут ўтади. Президиум столи ёнидан СССР Мудофа Министри Совет Иттифоқи Маршали Г. К. Жуков, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Е. А. Фурцева, Москва Совети ижроия комитетининг Раиси М. А. Яснов, министрлар, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, Совет Иттифоқи Маршаллари, генераллар, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, партия. совет, комсомол, касаба союз ходимлари жой олдилар.

Халқ демократияси мамлакатлари, Хитой Халқ Республикаси, Корея Халқ-Демократик Республикаси Қуролли Кучларининг Ҳаво Флоти Куни байрамига келган делегацияларининг бошлиқлари, шунингдек Югославия Федератив Халқ Республикаси ва Ҳиндистон Республикаси делегацияларининг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Тантанали мажлисни СССР Ҳарбий — Ҳаво Кучларининг Бош қўмондони Авиация бош маршали П. Ф. Жигарев очди. У ўз нутқида ватан авиациясининг шонли тарихини та'рифлаб берди, Ватанимизнинг ҳаво фазоларини ҳимоя қилучиларнинг Улуғ Ватан уруши йилларида қозонган сўнмас шон-шуҳратлари ҳақида гапирди.

Совет ҳарбий учучилари ўз маҳоратларини қунт блан мукаммалаштирмоқдалар. Улар байрамни ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятларга эришиш блан кутиб олдилар.

Москва меҳнаткашлари номидан КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари И. Т. Марченко, авиация саноати ходимлари номидан Авиация саноати министри П. В. Дементьев, пойтахт ёшлари номидан ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Давидов Ҳарбий Ҳаво Кучларининг шахсий составини ва авиация саноати ходимларини табриклаб нутқ сўзладилар.

Мажлисда Ҳиндистон Республикаси Миллий Ҳарбий-Ҳаво Кучларидан олинган табрикнома ўқиб эшитдирилди.

Тантанали мажлис қатнашчилари учун концерт қўйиб берилди. (ТАСС).

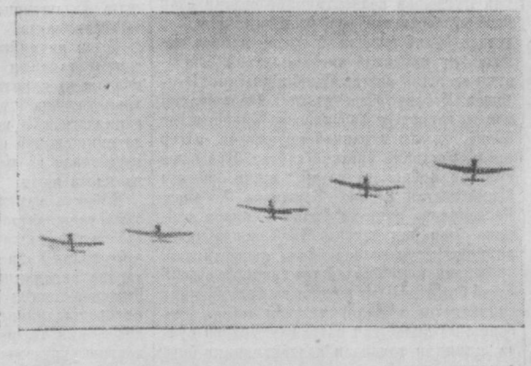

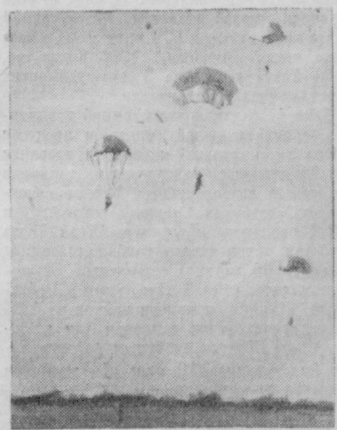

Тошкент аэроклубининг аэродромида СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган авиация байрами бўлиб ўтди. Суратларда: Тошкент аэроклубининг аэродромида авиация кунининг байрам қилиниши.

Б. Мазур фотолари. (ЎзТАГ). фотохроникаси).

Москвада Тушино аэродромида ҳаво паради

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Парашютчилар қизиқ ва кўп турли программани тайёрлаганлар. Синамоқ учун парашют блан сакраш ўтказилганидан кейин, томошабинлар узоқ муддатли сакраш манзарасини кўрдилар. Етти кишидан иборат парашютчилар группасига ДОСААФ Москва аэроклубининг спортчиси Геннадий Тачнев бошчилик қилди. Ҳаво байрами кунида у 396-нчи марта сакради. Жасур спортчилар самолётдан сакраганларидан кейин ўн секунд ўтгач, уларнинг тепаларида рангба-ранг гумбазлар очилди. Токарь Дунаев, слесарь Бронников, студентлардан Калашьян ва Наумов ҳамда бошқалар парашют очилганига қадар эркин учиш техникасини намойиш қилиб кўрсатдилар.

Парашютчиларнинг группа бўлиб сакраши ҳамманинг э'тиборини жалб қилди. Бунда парашютчилар баравар тушабердилар. Ўнбеш спортчи самолётдан сакраб 25 секунддан кейин парашютни очдилар.

Парашют спорти — кучли ва жасур кишилар спортидир. Совет парашютчилари Халқаро авиация федерацияси томонидан тасдиқланган 33 жаҳон рекордидан 32 тасига эга бўлдилар. Ўтган йилнинг ўзидагина бизнинг парашютчиларимиз Бутуниттифоқ миқ'ёсида 29 марта рекорд қўйдилар. Бу рекордлар ҳам жаҳон рекордлари ҳисобланади. Парашют спорти бўйича жаҳон биринчилиги учун бўлиб ўтган мусобақаларда совет командаси биринчи ўринни эгаллади. Шахсий мусобақада СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери И. Феднишин жаҳон чемпиони бўлди.

Бизнинг мамлакатимизда минг-минглаб йигит ва қизлар парашют спорти блан шуғулланмоқдалар. Ҳаво десанти бунинг далили бўлди. Транспорт самолётлари биринкетин келиб турди. Самолётлардан парашютчилар сакрадилар ва шуондаёқ уларнинг тепасида қизил, кўк, тўққизил, ҳаворанг, сариқ, оқ гумбазлар очилди. Мисоли тепадан ташланган жуда катта гулдаста тўзғиб кетгандай бўлди. Десант командири — парашют спорти инструктори подполковник Трофименко эди. У ҳозиргача парашют блан бирнеча юз марта сакраган.

Ҳаво десанти ҳаво парадининг сўнгги — учинчи бўлимини якунлади. Учинчи бўлимга Совет Иттифоқи Қаҳрамони гвардиячи генерал-лейтенант В. Ф. Маргелов раҳбарлик қилди.

Аэродром устида Ватанимизда ишланган реактив пассажир самолёти пайдо бўлиши ялпи қарсаклар блан кутиб олинди. Уни учучи Алашеев бошқариб борди. Бундай типдаги самолёт ҳаво парадида биринчи марта қатнашди.

Сон-саноқсиз томошабинлар авиация байрами программасидан (бош раҳбар — Авиация Бош маршали П. Ф. Жигарев), жуда мамнун бўлдилар, учучиларимизнинг, десантларимизнинг, парашютчиларимиз, планерчиларимиз ва авиамодельчиларимизнинг эришган ютуқларига қойил қолдилар.

Москвада Тушино аэродромида бўлиб ўтган ҳаво паради Ватан авиациясининг куч-қудрати ошганлигини, Ватанни ҳимоя қилиш вазифаси топширилган кишиларнинг юксак маҳоратини кўрсатди.

* * *

Ленинградлилар традицион байрамни — СССР Ҳаво Флоти Кунини тантанали вазиятда нишонладилар.

ДОСААФ шаҳар авиация-техника клубининг аэродромида одамлар кўп тўпланган эди. Соат 10 да майдончадан иккита транспорт-пассажир самолёти парвоз қилди. Ҳарбир ҳаво кемасида 10 тадан пассажир бор эди. Улар ўз шаҳрининг улуғвор манзарасини ҳавоє блан томоша қилдилар. Бутун кун бўйи самолётларда экскурсия қилиш давом этди.

Ленинградлиларнинг оммавий сайиллар ўтказадиган жойи С. М. Киров номидаги Марказий маданият ва истироҳат парки байрам либосини кийган эди. Машҳур учучи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. В. Водопьянов блан учрашмоқ учун икки мингдан ортиқ киши тўпланди. М. В. Водопьянов совет авиаторларининг биринчи марта узоқ масофаларга ўтказган учишлари тўғрисида ҳикоя қилди. Байрам сайилида область қишлоқ хўжалик ходимларидан 10 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Киевда, Минскда СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган байрам бўлди. Белоруссия марказий аэроклубининг аэродромида аэроклуб спортчилари юксак учиш маҳоратини кўрсатдилар.

Тошкентнинг Қизил майдонида авиация техникасига бағишланган катта виставка очилди. Виставкада турли конструкциядаги самолётлар, двигательлар, планерлар намойиш қилинди.

Озарбайжон меҳнаткашлари СССР Ҳаво Флоти Кунини кенг нишонладилар. Бокудаги маданият саройлари ва клубларида совет учучилари ҳақидаги кинокартиналар кўрсатилиши олдидан Ватан самолётсозлигининг эришган ютуқларига бағишланган суҳбатлар ўтказилди.

Ригада Ватан учун бўлган жангларда қатнашган учучилар блан учрашувлар бўлди. Фрунзе корхоналарида ва муассасаларида СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган кечалар, суҳбатлар ўтказилди. Сталинободда СССР Ҳаво Флоти Куни шарафига катта спорт байрами бўлди.

Ўзбекистонда СССР Ҳаво Флоти Кунининг байрам қилиниши

Ўзбекистон меҳнаткашлари умумхалқ байрами — СССР Ҳаво флоти Кунини бутун совет халқи блан биргаликда кенг нишонладилар. Корхоналарда, колхозларда, совхоз ва МТС ларда, маданият ва истироҳат паркларида совет авиациясининг муваффақиятлари тўғрисида лекция ва докладлар ўқилди, меҳнаткашларнинг Улуғ Ватан уруши қатнашчилари блан учрашувлари ўтказилди.

2 июльда Офицерлар Округ уйида Тошкент партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакилларининг Совет Армияси солдатлари, офицерлари ва генераллари блан биргаликда СССР Ҳаво флоти Кунига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Докладчи авиаторлар ва авиаконструкторларнинг муваффақиятлари тўғрисида, Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи ташкил қилган СССР Ҳарбий Ҳаво Кучлари босиб ўтган шонли йўл ҳақида гапирди. Докладдан кейин республика пойтахти меҳнаткашлари номидан шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Федотов, шаҳар комсомоллари ва ёшлари номидан Тошкент шаҳар комсомол комитетининг секретари ўртоқ Акрамов, интеллигенция номидан САЗПИ профессори ўртоқ Михайлов, ДОСААФ спортчилари номидан учучи ўртоқ Мўминов табрик нутқи сўзладилар.

Байрам куни Тошкент Қизил майдони жуда гавжум эди. Бу ерда катта виставка очилди. Виставкага самолётларнинг, двигательлар ва планерларнинг хилма-хил конструкциялари қўйилган эди.

Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг мингларча меҳнаткашлари 3 июльда ДОСААФ нинг шаҳар ташқарисидаги аэродромига тўпланди. Бу ерда авиация кунига бағишланган катта байрам ўтказилди. Қисқача митингдан кейин Тошкент аэроклуби спортчиларининг паради бўлди. Ҳаво спортчилари ўртасида республиканинг рекордчилари ва чемпионлари, шунингдек ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда учучилик ишини ўзлаштириб олган ёш авиаторлар бор эди. Улар самолётни бошқаришда, планерларда учишда, парашют блан якка-якка ва группа бўлиб сакрашда ўз маҳоратларини кўрсатдилар.

Кечқурун шаҳар паркларида ва майдонларида оммавий халқ сайиллари бўлди. Тельман номидаги маданият ва истироҳат паркида шаҳар меҳнаткашлари граждан авиациясининг энг яхши ходимларини ҳурмат блан қутладилар.

3 июльда, Тошкентда қош қорайиши блан байрам салюти овозлари гумбирлаб эшитилди. (ЎзТАГ).

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бир миллион киши томоша қилди

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси партия-хўжалик активининг кенгаши биринчи ойдаги иш якунларини муҳокама қилди. Шу бир ой ичида виставкани бир миллиондан ортиқ киши, шу жумладан, иттифоқдаги барча республикалар, ўлка ва областьлардан келган 60 мингдан ортиқ экскурсиячи томоша қилди. 12 мингга яқин экскурсиячи Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг қатнашчисидир. 32 чет давлатдан 162 делегация ва экскурсиячилар ҳам виставкани келиб кўрдилар.

Кенгаш виставкада кўрсатилган илғор иш тажрибаларини ва виставка қатнашчиларининг ютуқларини пропаганда қилишни яхшилаш ва ишлабчиқаришга жорий этиш тадбирларини белгилади. Экскурсиячиларнинг ўзларини қизиқтирган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши тормоқларини ўрганишга кўпроқ вақт ажратишлари учун виставкани томоша қилиш программасини қайтадан кўриб чиқишга қарор берилди. Экскурсиячиларнинг ҳарбир группаси жўнаб кетиши олдидан якунловчи суҳбатлар ўтказилади ва илғорларнинг иш тажрибаларини колхоз ва совхоз ишлабчиқаришига жорий қилиш планлари муҳокама этилади.

Фан ва ТЕХНИКА янгиликлари

ЯНГИ ТЕПЛОВОЗ

Москва яқинидаги Бутовск экспериментал темирйўл айланмасида бош конструктор А. А. Кирнарский раҳбарлигидаги бир группа конструкторлар томонидан яратилган янги тепловознинг тажриба нусҳаси синовдан ўтказилди. «ТЭ — 3» маркали бу янги гигант-тепловознинг қуввати шу пайтгача ишлаб чиқарилаётган «ТЭ — 2» тепловознинг қувватидан 2 ҳисса ортиқ. Бу янги локомотив умумий оғирлиги 4000 тоннадан ортиқ бўлган юк вагонлари составини соатига 100 километргача тезлик блан тортаолади.

АТОМ ЭНЕРГИЯСИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ХИЗМАТИДА

Совет олимлари халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида атом энергиясидан фойдаланиш юзасидан кенг илмий-текшириш ишлари олиб бормоқдалар. Яқинда Латвия Ўрмон хўжалик проблемалари институтида радиоактив изотоплар лабораторияси ташкил қилинди. Бу лабораторияда радиоактив изотоплар ёрдами блан турли ёғочларнинг таркибий қисмлари, смоланинг қандай вужудга келиши ўрганилмоқда. Лаборатория ходимлари углерод ва фосфор изотопини қўлланиб, ўсимлик танасида тирик толанинг ўсиш процессини ва унинг химик хусусиятини кузатмоқдалар.

ТУТУНДАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ФОЙДАЛАНИШ

СССР Фанлар академиясининг ўсимликлар физиологияси институтида паст температура шароитида қишлоқ хўжалиги экинларини омон сақлаш ва уларнинг совуққа чидамлигини ошириш юзасидан самарали илмий-текшириш ишлари олиб борилмоқда Академиянинг корреспондент а'зоси Н. И. Туманов бошқараётган лаборатория ходимлари геофизика институти олимлари блан ҳамкорликда цитрус ўсимликларини температура паст бўлган шароитда тутун тарқатиш воситаси блан омон сақлаб қолиш методини ишлаб чиқдилар. Ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, қизил фосфорнинг тутуни ўсимликни совуқдан сақлаш блан бирга, унинг ҳосилдорлигини ҳам оширади.

Бу янги методни совуққа чидамсиз бўлган ҳамма экинларга қўллаш мумкин.

—0—

„Ўзбекистон географияси"

Сталин номидаги пионерлар Саройида «Ўзбекистон географияси» темасида конференция бўлиб ўтди. Конференцияда Зина Борина республикамиздаги дар'ёлар ва сув омборлари тўғрисида доклад қилди. Докладдан сўнг шаҳардаги 34-нчи ўрта мактаб ўқучилари, тарих-география тўгарагининг а'золари сўзга чиқдилар. Ўқучилардан Лида Кикалина Тошкент областининг янги шаҳарлари — Бекобод, Оҳангарон, Чирчиқ, Янгийўл ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Шунингдек, конференцияда Ўзбекистон географиясининг аҳволи ва чегаралари, республикамизнинг иқлими ва ўсимликлари, бу ерда саноат ва қишлоқ хўжалигининг ривожланиши ҳақида ҳам докладлар тинғланди.

Конференцияга 200 дан ортиқ ўқучи иштирок этди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг қишлоқ хўжалик институтида қишлоқ хўжалик илғорларининг тажрибаларини умумлаштириш, Мальцев прогрессив методларини пахтачиликка жорий қилиш юзасидан тажриба ва илмий-текшириш ишлари олиб борилмоқда.

Суратда: биология фанлари кандидати Роқия Комилова ва старший лаборант Зинаида Девятова ўртоқлар минерал озиқлантириш процессини аниқлаш учун ўстирилган ғўза баргларини тажриба учун термоқдалар.

В. Косовский фотоси.

ОБОДОНЧИЛИК ТЕМАСИДА

Бир район маданияти

Ҳозир Тошкент шаҳрининг қайси кўча ва қайси бурчагига кўз ташламанг, у ерда ободончилик ишлари олиб борилаётганлигини яққол кўрасиз. Икки ёнида дарахтлари яшнаб турган кенг асфальт кўчалар, хушманзара сквер ва боғлар сизни мафтун этади.

Улуғ рус ёзучиси Салтиков-Щедрин бир вақтлар ўзининг «Тошкентли жаноблар» номли асарида бундай деб ёзган эди: «— Агар сиз статистик таблицаларда: аҳолиси шунча, ўқув юртлари, кутубхоналари бўлмаган, битта тюрмаси бор ва ҳоказолар қайд этилган шаҳарда бўлсангиз-да, мен худди Тошкентнинг юрагида турибман, десангиз, ҳечбир хато қилмаган бўласиз».

Эндиликда бизнинг социалистик воқи'лигимиз бу та'рифни аллақачон ортда қолдириб, жуда илгарилаб кетди. Тошкент социализм тўла ғалаба қозонган XX асрда Улуғ Ватанимизнинг энг йирик ва энг гўзал шаҳарларидан бирига айланди. У, Совет Ўзбекистонининг сиёсий, ма'мурий, саноат ва маданий маркази бўлиб қолди.

Бунинг яққол далили учун, масалан, пойтахтимизнинг фақат биргина Сталин районини олайлик.

Қачонлардир Бешёғоч, бу ердан Эски Тошкентгача йўл ўтгани учунгина ма'лум ва машҳур эди. Ҳозир эса районнинг ана шу қисмида бутунлай бошқача манзара кўзга ташланади.

Ҳозир биргина Бешёғоч майдонида тошкентлиларнинг фахриобод ва чароғон, хушманзара ва баҳаво Комсомол кўли вужудга келган. Майдон теварагида ҳашаматли архитектура ансамбли Муқимий номли (собиқ Тошсовет) театрининг нақшдор биноси, Навоий номли кинотеатр, меҳнаткашлар учун қурилган ва яхши ускуналанган кўпқаватли турар-жой уйлар, табиий-илмий билимлар пропаганда республика музейи, К. Д. Ушинский номидаги ўқитучилар малакасини ошириш республика институти қад кўтарган.

Энди Бешёғочнинг қиёфаси ҳечбир таниб бўлмаслик даражада тубдан ўзгариб кетган!

Сталин номидаги маданият ва истироҳат паркида болалар темир йўли, спорт майдонлари ва сув ҳавзалари ишлаб турибди. Паркда ёз даврида ҳар куни турли темаларда мазмундор лекциялар тинглаш, кинофильмлар кўриш, шахмат ва шашка ўйнаш, танца тушиш ва концерт кўриш мумкин.

Бундан ташқари, район территориясида 20 дан ортиқ умумий та'лим мактаблари ва 20 дан ортиқ ишчи-ёшлар кечки мактаблари, молия иқтисод институти, бадиий билим юрти, музика мактаби, мактабгача педагогика билим юрти, савдо-ошпазлик мактаби жойлашган. Фақат сўнгги 10 йил ичида бу ерда мактаблар тормоғи икки марта ортган.

Бизга замондош статистик таблицаларда юқоридагилардан ташқари, яна турли заводларда, муассасаларда, ўқув юртларида 30 клуб, қизил чойхоналар ва қизил бурчаклар, 3 та оммавий кутубхона ва ўнларча кутубхона борлиги қайд этилган. Бундай ободончилик шаҳарнинг барча районларида ҳам мавжуд.

Улуғ ёзучи Салтиков-Щедрин келажакда Тошкент шаҳрида бу каби буюк ўзгаришлар юз беражаги тўғрисида орзу қилолмаган ҳам эди. Совет воқи'лиги кишиларнинг ёркин ва маданий ҳаёт ҳақидаги орзу ва умидларини рўёбга чиқариб, ўз орзу-умидларига эришдилар. Социалистик Тошкент кун сайин яшнаб гуллаётган истиқболи порлоқ жонажон Ватанимизнинг гўзал ва гигант шаҳарларидан биридир.

Э. ЦИПЕРСОН.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Кунда аҳвол шу"

Шу сарлавҳа блан «Тошкент ҳақиқати» газетасида чиққан материалда Тошкент аравасозлик заводидаги 5-нчи ошхонада овқатларнинг сифатсизлиги ва хилининг камлиги ҳамда ундаги тартибсизликлар танқид қилинган эди.

Куйбишев район ижроия комитети савдо бўлимининг мудири ўртоқ Мамонтовнинг редакцияга хабар қилишича, газета материали юзасидан текшириш ўтказилганда, унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Ишчиларга қўпол муомила қилгани, тартибсизликлар бўлишига сабаб бўлгани учун буфетчик Полонская ишдан бўшатилган, повар ўртоқ Голосовга ма'мурий чора кўрилган. Ошхона ва буфетда тартиб ўрнатилган. Завод касаба союз ташкилоти ва Куйбишев ошхона-ресторанлар тресги 5-нчи ошхона ишини янада яхшилаш ва контрольликни кучайтириш учун бирқанча тадбирларни кўрганлар.

Ишлабчиқаришда техника прогресси учун

Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикасида 70 дан ортиқ хилма-хил маҳсулот ишлаб чиқарилади. Дастлабки даврда фабрика фақат устки трикотаж кийимлари блан озгина ички кийимликлар ишлаб чиқарар эди.

Фабрика янги техника асосида тобора кенгаябориб, мураккаб машиналар блан қуролланган йирик корхона бўлиб етишди. Ҳозир унинг ишлаб чиқараётган маҳсулотининг тури жуда кўп хилли бўлиб, халқ исте'моли учун қулайлаштирилган пайпоқ, эрлар сарочкаси, гардин полотнолари, болалар учун ҳархил кийимликлардир.

Бешинчи бешйиллик давомида кўпгина янги асбоб-ускуналар, цех ва участкалар ишга туширилди. Бунинг натижасида маҳсулот ишлабчиқариш кўпаймоқда ва унинг сифати ҳам яхшиланмоқда. Агар фабрика 1950 йилда бир миллион 931 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган бўлса, 1954 йилда икки миллион 974 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. 1955 йилда эса, 1950 йилга қараганда 3 мартадан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Мана бу рақамлардан кўриниб турибтики, фабрикада ишлаб чиқариш процесси тобора такомиллашиб меҳнат унумдорлиги кўпайтирилмоқда, маҳсулотнинг таннархи эса, тобора арзонлашмоқда. Бешинчи бешйиллик давомида меҳнат унумдорлиги 181,7 процентга кўтарилди. Ўтган йилга нисбатан хотин-қизлар комбинациясининг таннархи 60 тийинга арзонлашди. Жикетнинг таннархи эса 3 сўмга яқин камайтирилди. Шунингдек капрон пайпоқ ва бошқа маҳсулотларнинг таннархи ҳам арзонлашмоқда. Шунинг учун ҳам фабрика ўтган йил давомида 19 минг сўм жамғарма тўплаган бўлса, шу йилнинг 5 ойи ичида 451 минг сўм жамғарма тўплади.

Фабрика коллективи янги-янги технологияни тез ўзлаштириш блан бирга бутун бир янги ишлабчиқаришни ҳам ўрганди ва уни муваффақиятли равишда ишга солмоқда. Ўтган йилнинг охирги кварталида гардин полотносини ишлабчиқариш машиналари янгидан ўрнатилди. Коллектив ана шу янги машиналарни бошқаришни тезда ўзлаштириб, уларни ишга солиши ва шу йўл блан янги маҳсулот ишлаб чиқариши лозим эди. Коллектив бу вазифани муваффақиятли бажариб, 1955 йил бошидан бошлаб сифатли гардин полотноси ишлаб чиқарабошлади.

Бу йил фабрикада жуда кўп янги машиналар ишга туширилди. Вертел цех янгидан ташкил этилди. Бўяш, пайпоқни нафислаш, дазмол босиш процесслари яқиндан бери машиналарда бажариладиган бўлди. Бу машиналарни бошқаручи янги кадрлар ҳам етишмоқда.

Фабрикага оддий ишчи бўлиб келган Тоҳир Йўлдошев коллективнинг ёрдами блан ўсиб тарбияланди ва ўз ишининг моҳир устаси бўлиб етишди. У ҳозир пайпоқ цехида энг мураккаб операцияларни бошқаручи старший мастер бўлиб ишлаётир. Йўлдошев Москва областидаги Дзержинский номли трикотаж фабрикасида бирнеча бор бўлиб, ундаги мураккаб технология, илғор иш методларини ўрганиб қайтди. Йўлдошев сингари фабрикага оддий ишчи, шогирд бўлиб келган Яшин, Бажанова, Ҳасанов, Калесникова сингари ўнлаб кишилар фабрика блан бир қаторда ўсиб, ишлабчиқаришнинг етук устаси бўлиб ишлаётирлар.

Фабриканинг бундай тез ўсишига асосий сабаб бир томондан партия ва ҳукуматнинг социалистик хўжалигимизнинг тобора ўсиб боришига қилаётган катта ғамхўрлиги бўлса, иккинчи томондан коллективнинг бирдамликда қилаётган фидокорона меҳнати ва ишлаб чиқаришдаги янги-янги резервларни ишга солаётганлигидир.

Фабрикада ҳозир ишлабчиқариш технологиясини мукаммал ўрганиб, бешинчи бешйиллик топшириқларини тугаллаб, 1956—1957 йил ҳисобига маҳсулот бераётган илғорларнинг сони 135 кишига етди. Фанго цехида ишлаётган Қурбонова, Юсупалиева, тикув цехида ишлаётган Зяблова, Ҳакимова, Анварова, Свешникова сингари ўртоқлар шулар жумласидандир.

Ишлабчиқаришда фидокорона меҳнат қилиб, ўз малакасини ва билимини ошираётган кишиларнинг сони ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ҳозир фабрикада 52 киши ишчи-ёшлар мактабида билим олсалар, Файзиев, Анкутдинова, Литвинова сингари ўртоқлар кечки институтларда ўқимоқдалар. Фабриканинг ўзида ташкил этилган техника ўқувига 50 дан ортиқ мастер, техник, инженерлар тортилиб, улар ўз малакаларини оширмоқдалар. Шунинг натижасида фабрикага янги олинган ускуналар тезда ўзлаштирилиб, технология такомиллаштирилмоқда.

Қозон цехининг бошлиғи ўртоқ Карававевнинг таклифи блан полотноларни дазмоллаш ва қуритиш процесси такомиллаштирилди. Ана шунинг натижасида бу операциядаги қўл меҳнати тугатилиб, маҳсулотнинг сифати илгаригига қараганда анча яхшиланди ва меҳнат унумдорлиги бирнеча марта ошди.

Фабрика партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари технологик процессни тобора такомиллашишига катта э'тибор бераётирлар. Улар техника прогрессига оид ҳарбир янгиликни қўллаб-қувватлайдилар. Инженер-техник ходимларнинг, айниқса ихтиро'чиларнинг рационализаторлик таклифларини тезда амалга оширишга, коллектив ўртасида илғор иш методларини кенг пропаганда қилишга алоҳида аҳамият берилади. Шунинг учун ҳам йил бошидан бери фабриканинг рационализаторлик бюросига 36 та таклиф тушиб, шундан 12 таси ишлабчиқаришга татбиқ этилди. Бу таклифларни жорий қилиш орқасида фабрика 5 ой давомида 221 минг сўм фойда кўрди.

Фабрика ҳаётида ҳаркуни янгиликка интилиш, бугун кечагидан ҳам яхшироқ ишлаш тадбирлари белгиланиб, ишлаб чиқариш процесси тобора такомиллашмоқда. Шу вақтгача ип ўрашни қўл блан бажарилар эди. Эндиликда бу операция ўртоқ В. Куракиннинг таклифи блан механизациялаштирилди. Я'ни илгариги ип ўров машинасига бир қисм қўшиш блан бу операциядаги қўл меҳнати осонлашди. Ҳозир бу тадбирни цехдаги барча машиналарда қўлланишга тайёргарлик олиб борилаётир.

Фабрика бош инженери ўртоқ И. Авцин бошчилигидаги техника совети яхши ишламоқда. Бунда ишлаб чиқаришга доир янгиликлар, рационализаторларнинг таклифлари муҳокама қилинади. Инженер-технологларнинг конференциялари ўтказилади. Яқинда ўтказилган бир техника конференциясида хомаш'ёни тежаш, маҳсулот сифатини яхшилаш, асбоб-ускуналардан фойдаланишни яхшилаш йўли блан меҳнат унумдорлигини ошириш масаласи кўрилди. Конференцияда илғор технологияга доир янги методлар ўртоқлашилди. Москва, Ленинград шаҳарларидаги трикотаж фабрикаларида бўлган, ундаги илғор технологияни ўрганиб қайтган Бабаянц, Патанович, Караваев ўртоқларнинг тажрибалари муҳокама қилинди. Айниқса, Ленинграддаги «Красное Знамя» фабрикасида полотноларни механизация йўли блан тахлаш процессини ўз фабрикаларида қўллашни ма'қулладилар. Шунингдек, конференцияда бўяш цехида маҳсулотларни ташиш ишларини ҳам Ленинград фабрикалари сингари механизациялаштириш тадбирлари белгиланди.

Илгари гардин машинаси ипни узганида тўхтамай ишлаб тураберар эди. Ана шу процессни Москва фабрикалари сингари электрик йўли блан тўхтатишни техника советида муҳокама қилинди. Ана шу тадбирни учинчи кварталдан бошлаб ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш мўлжалланди. Бунинг натижасида гардин полотносининг сифати яна яхшиланиб, агрегатнинг меҳнат унумдорлиги ҳам ошади.

Техника советида, ишлабчиқариш илғорларининг йиғилишларида орқада қолаётган цехларнинг иши муҳокама қилиниб, уни тезда қолоқликдан чиқаришга бутун коллективнинг диққати тортилади. Ўртоқ С. Исломова бошлиқ тикучилик цехи шу йилнинг биринчи кварталида орқада қолган эди. Дарҳол бу цехнинг қолоқлик сабаблари ўрганилиб, ишлабчиқаришни конвейер усулида ташкил этиш тадбирлари белгиланди. Эндиликда бу цех қолоқликдан чиқиб, смена ва ойлик топшириқларини бажараётир. Маҳсулотнинг сифати яхшиланди, меҳнат унумдорлиги эса аввалгига қараганда бир ярим марта кўпайди.

Ишлабчиқаришда техника пропагандаси катта роль ўйнайди. Фабрика цехларида «Техникадан унумли фойдаланинг!» рубрикаси остида жанговар варақалар, карикатуралар чиқарилиб, унда айрим инструментлардан тўлиқ фойдаланмаслик, эҳтиётсизлик туфайли маҳсулот ишлабчиқаришда йўл қўйилган браклар танқид қилинади. Цех деворий газеталарида эса, ишлабчиқариш маданияти ва илғорлар тажрибасининг кенг оммалаштиришга катта э'тибор берилади. Масалан: пайпоқ цехидаги ҳарбир поток машиналарининг озодалиги участкалардаги ишлабчиқариш маданиятини оширишга қаратилган тадбирлар қўлланган. Агрегатларга кундалик графикнинг бажарилиши, маҳсулот сифати, машиналарнинг озодалигини кўрсатиб туручи тахтачалар осиб қўйилади, уларда ҳарбир сменанинг кўрсаткичи қайд этилади.

Илгари трикотаж ва полотнолардан чиқарилган қийтиқлар утельга берилар эди. Фабрика ма'мурияти ана шу қийтиқ чиқиндилардан ҳам фойдаланиш мақсадида ёрдамчи цех очди. Эндиликда бу цехда қийқиндилар халқ исте'моли буюмлари, жумладан шарф, солфетка, стол чойшаблари ишлаб чиқариладиган бўлди. Бунинг натижасида фабрика коллективи бирнеча минг сўм даромад қиладиган бўлди.

Фабрикада цехлараро социалистик мусобақа кучайтирилган. Ҳарбир цех техника прогресси учун курашиб ,ҳамма кўрсаткич бўйича топшириқларни ошириб бажаришга,мавжуд имкониятлардан кенг фойдаланиб, барча резервларни ишга солишга ҳаракат қилади. Ўтган цехлараро социалистик мусобақа якунида ўртоқ Лазарева бошчилик қилаётган цех коллективи кўчма Қизил байроқни олди. Бу цех коллективи ойлик планга қўшимча равишда 18 минг метр маҳсулот ишлабчиқарди ва меҳнат унумдорлигини 104 процентга оширди.

Цехларда ишлабчиқаришни тўғри планлаштириш катта аҳамиятга эга. Лекин фабриканинг ҳамма цехларида пайпоқ цехи сингари ишлабчиқаришни тўғри ташкил этилмаётир. Шунинг натижасида айрим участкаларда иш бир ме'ёрда бормайди. Бўяш цехи ойнинг дастлабки ўн кунлигида декада топшириғининг 70—80 процентинигина бажарса, ойнинг охирги ўн кунлигига келиб штурм блан 120—130 процентга етказади. Бунинг натижасида маҳсулотнинг сифати пасаяди, ортиқча ҳаражатлар кўпайиб кетади, жамғарма бериш ўрнига зарар келтирилади.

Фабрика 6 ойлик топшириқни ортиғи блан бажарган, меҳнат унумдорлигини 4 процент оширган бўлса ҳамки, маҳсулотни сифатли чиқаришда оқсаётир. Коллектив ишлабчиқаришда эришилаётган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, ички имкониятлардан янада кенг фойдаланиш, ишлабчиқаришни тўғри ташкил этиш блан трикотаж ва пайпоқ ишлабчиқаришни кескин даражада оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаган ҳолда унинг таннархини янада камайтиришга эришиш учун ҳозиргидан ҳам кўпроқ ғайрат қилиши керак.

З. ШОКИРОВ.

Июльнинг ҳарбир кунидан унумли фойдаланиб, ғўзани юқори сифатли парвариш қилайлик!

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни янада кучайтирайлик

Кейинги вақтларда куннинг исиши блан қишлоқ хўжалик зараркунандалари, айниқса ўргимчаккана кўплаб учрамоқда. Чунки пахта далаларини мунтазам равишда қунт блан текшириб, ўргимчаккана тушган участкаларни аниқлаш, тезда дорилаш ва бошқа чораларни амалга ошириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда.

Ўргимчаккананинг ҳажм жиҳатидан кичик бўлиши ва оддий кўз блан кўриш қийин бўлганлиги учун кўпгина колхозларнинг раҳбарлари ўргимчаккана пайдо бўлган жойни тезда аниқлаб, унга қарши курашмайдилар. Ваҳоланки, ўргимчаккана пахта ҳосилига жиддий зарар етказади.

Кўпгина колхоз раҳбарлари ўргимчаккана пайдо бўлган участкаларни билатуриб, унга қарши курашни қониқарсиз олиб бормоқдалар. Масалан, Чиноз районидаги Сталин номли колхознинг (раиси Мун, давлат агрономи Абдувалиев ўртоқлар) 450 гектар ерида ўргимчаккана тарқалганлиги аниқланди. Айрим участкалардаги ғўзаларнинг ўргимчаккана зарарлагани учун барглари ва шоналари тўкилиб кетмоқда. Шунга қарамай, правление а'золари зараркунандаларга қарши курашни жуда суст олиб бормоқдалар. Қўл ва ОДН аппаратларидан яхши фойдаланилмаётир. Аппаратнинг кўпгина зарур қисмлари колхознинг қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашучи техниги Тожибоевнинг уйида ва колхоз омборида ётипти. Шунингдек, ОДНнинг иш органлари тўғри ўрнатилмаган, натижада химикатлар мўлжалга тушмай, кераксиз ерларга сепилмоқда. Бунинг устига ОДНнинг иш органлари 60 сантиметрга мослаштирилмаганлигидан, у зараркунандаларга қарши курашда кам фойда келтирмоқда.

Бундай ҳолни шу райондаги «XIX партс'езд» колхозида (раиси Юсупов, давлат агрономи Ягудин ўртоқлар) ҳам кўриш мумкин.

Ҳозирги вазифа — колхоз ва МТСлардаги мавжуд қўл, от ва трактор аппаратларидан ҳамда ОДНлардан тўғри ва унумли фойдаланиб, дори тайёрлаш ва дорилаш ишларини агрономлар иштирокида янада кучайтириб юборишдан, етиштирилаётган мўл ҳосилни зараркунандалардан сақлаб қолишдан иборатдир.

Мусобақадош бригадаларда ғўза яхши ривожланмоқда

Янгийўл районидаги Ворошилов номли колхознинг 1-нчи бригада а'золари 15-нчи бригада а'золари блан гектардан 50 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида мусобақалашмоқдалар.

Ҳар иккала бригада а'золари ҳам мусобақа шартларини бажариш учун курашиб, ғўза парваришини намунали олиб бормоқдалар. Натижада ғўза нормал ривожланиб, мўл ҳосил тугмоқда. Масалан, 1-нчи бригада а'золари қатор ораларини тўрт марта культивация ва чопиқ қилдилар, икки марта озиқлантирдилар. Бригада бўйича тузилган графикка мувофиқ ғўзалар ўз вақтида суғорилмоқда. Уста' сувчилардан иборат группа бирйўла катта-катта карталарни сувдан чиқармоқда.

Бригада а'золари меҳнатга ғоят онгли равишда муносабатда бўлаётирлар. Прогулчилар, нормани бажармовчилар йўқ. Аксинча, меҳнат унуми кундан-кунга ошмоқда. Масалан, Д. Нишонбоева, Г. Мухторова ва Н. Абдураимов каби илғорлар кунлик нормаларини 150—200 процентга етказиб адо этмоқдалар. Бригаданинг Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқини олган а'зоси Б. Назирова меҳнатда айниқса намуна бўлмоқда. У, кунлик нормани 200 процентдан кам бажармайди.

Мусобақадош 15-нчи бригадада ҳам ғўзалар қунт блан парвариш қилинаётир. Ғўза парваришини яхши уюштириб, колхозда намуна бўлаётган бу иккала бригадада ғўзалар ёппасига гулга кирди ва кундан-кунга гул кўпаймоқда.

Бригада а'золари социалистик мусобақани янада кучайтириб, гулни кўсакка айлантириш, ҳарбир тупда мўл ҳосил тўплаш учун курашмоқдалар.

К. АБДУРАИМОВ.

Илғор колхознинг меҳнатсеварлари

Верхне-волинск районидаги Жданов номли колхознинг а'золари бу йил 500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар.

Колхознинг барча бригада ва звеноларида ғўзанинг иккинчи комплекс парвариши тугалланиб, учинчи парвариши кучайтирилиб юборилди. Айниқса, Соатов, Маматов ва Ҳолматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг а'золари ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар. Улар кунлик чопиқ, культивация қилиш нормасини 1,5 баравардан бажармоқдалар. Ҳозир бу бригадаларнинг барча участкаларидаги ғўзалар текс гуллаб ҳосилга кирабошлади.

С. РАВШАНОВ.

Пискент районидаги 1-нчи МТСнинг механизатори ўртоқ Султон Тошматов Андреев номли колхозда фидокорона меҳнат қилмоқда. У, мавсумда 1,5 минг гектар ердаги ғўзага ишлов бериш мажбуриятини олиб, ҳозиргача 700 гектар ердаги ғўзани культивация қилди. **Суратда: С. Тошматов** (ўнгда).

А. Аверьянов фотоси.

Камқувват колхозларга алоҳида ғамхўрлик қилинсин

БОЁВУТ, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Шу йил январь ойида бўлган Ховос район партия конференциясида пахта планини бажармаган Ленин номли колхоз раиси Э. Абдусаломов сўзга чиқиб бундай деган эди:

— Колхозимиз камқувват, ёрдамга муҳтож. Аммо район ташкилотлари амалий ёрдам бермаётирлар. Ерларимиз шўр, ерости сувлари яқин. Шўрлар ювилса, зовурлар қазилса, ерости сувлари қочирилсагина пахтадан мўл ҳосил етиштириш мумкин. Бўлмаса, ҳатто ёзда ҳам айрим ерларимизда тракторлар ботиб қолади. Бунинг устига МТС бизнинг ер шароитимизни ҳисобга олиб, ерга ботмайдиган балонли тракторлар юборишни ўйлаб ҳам кўрмайди. 1951 йилда колхозда 9 та зовур қазиш тўғрисида план тузилган эди. Шундан ҳозиргача 2 та зовур қазилди, холос. Экскаваторлар юбориш тўғрисида район ташкилотларига қанча арз қилган бўлсак ҳам улар бунга э'тибор бермаётирлар. Бизнинг шароитда қиш даврида ернинг шўрини албатта ювиш зарур. Лекин қиш даврида бизга мутлақо сув берилмайди. Ахир бу аҳвол қачонгача давом этади?

Раиснинг район партия конференцияси минбаридан эшитилган бу ҳақли талабига ҳечким э'тибор бермади, деса бўлади. Камқувват колхозни илғор колхозлар даражасига кўтаришда район ташкилотлари ҳам, 2-нчи МТС директори Киселев ҳам ҳечқандай амалий ёрдам кўрсатмадилар. Колхозда аҳвол илгари қандай бўлса ҳозир ҳам шундайлигича турибди. Ер шароити ўзгармаган. Даладаги ғўзаларнинг ривожи талабга мутлақо жавоб бермайди. Боёвут район ташкилотлари томонидан яқинда бу колхозга юборилган комиссия 700 гектар пахта майдонидан қарийб 72 гектар ерда ғўза кўчатлари тўла эмаслигини, жуда сийраклигини аниқлади.

Бунинг устига МТС ўз мажбуриятини бажармаётир. Шартномага мувофиқ бу колхозга 14 та «универсал» юборилиши керак эди, ваҳоланки 8 та «универсал» юборилган. Бу тракторларнинг ҳам бир қисми бекор туриб қолмоқда. Ишлаб турган тракторлар эса кунлик нормаларини бажармайди. 30 июнь куни 3 та трактор балони, камери ёрилгани, системаси бузилгани учун бекор турди. Далада аҳвол шундай бўлгани ҳолда бригада механиги Донобой Абдухакимов, унинг ёрдамчиси Сайфулла Жўлбековлар бу тракторлардан хабар олмаганлар. Яна бир трактор колхознинг 10-нчи бригадасида лойга ботиб, 3 кунгача ишлатилмаган. Натижада ғўзаларни иккинчи культивацияси, биринчи озиқлантириш ҳали ҳам тамом бўлмаган. МТС бу колхозга шу пайтгача битта ҳам ОДН юбормаган.

Ленин номли колхозда квадрат-уялаб чигит экишга алоҳида э'тибор бериш лозим эди. Аммо МТС раҳбарлари ҳам, колхоздагилар ҳам бу муҳим ишга панжа орасидан қараганлар. Дастлаб 700 гектар пахта майдонидан 130 гектарини икки томонга қараб ишлаш мўлжалланган эди. Лекин ҳозирга келиб фақат 30 гектар ердаги ғўза икки томонга қараб культивация қилинмоқда.

Яқинда Боёвут район партия комитетида бу колхоз масаласи муҳокама қилинди. Раҳбарлар ҳозирги кунларда ғўзани суғориш — ерларнинг шўрини ювишга ҳам бирмунча фойдаси тегади, деб МТСга каналокопатель машинаси блан 50 та майда завур қазиб беришни топширди. Аммо МТС раҳбарлари бу топшириқни шу вақтгача ҳам бажарганлари йўқ.

Ленин номли колхозда ғўза парваришининг қониқарсиз давом этаётганлигига колхозда меҳнатни тўғри ташкил этилмаганлиги, колхозчиларга етарли маданий-маиший шароит яратиб берилмаганлиги, айниқса болали аёлларни бемалол ишлашлари учун боқча, яслиларнинг йўқлиги салбий та'сир кўрсатмоқда. Колхозда болали аёллар кўп. Лекин улар тўла ҳисобга олинмаган. Болалар боқчасининг мудираси Н. Салимова ўз шахсий ишлари блан овора бўлиб, боқча ишларига қарамай қўйган. Боқча иши блан партия ташкилотининг секретари Амир Ўрмонов ҳам жиддий шуғулланмаётир.

Бектемир Жумаев бошлиқ бригада еридаги ғўзалар жуда сийрак. Анчагина жойларда бирдона ҳам ғўза кўчати кўринмайди. Шу ерда Карим Узоқов, Қ. Аҳмедов, Турғун Кенжаевлар сув қуймоқда. Ба'зибир ғўзаси қалин ерларда сув кўллаб ётипти. Бригада сувчисидан шу илиқ сувда ғўзанинг аҳволи нима бўлишини сўрасак, у кулиб:

— Нима бўларди, илиқ сувда бор ғўза ҳам йўқ бўлади-да, дейди, уялмай-нетмай...

Хуллас, Ленин номли колхознинг 7-нчи, 8-нчи бригадаларида ғўзалар кўллатиб суғорилмоқда. Ғўза суғоришдаги агротехника қоидалари бузилмоқда. 8-нчи бригада звено бошлиғи Назар Ғойибов кўп йиллардан бери пахта планини муваффақиятли бажариб келаётган тажрибали деҳқон. У далада бир ўғилчасини ёнига олиб, Аҳмад Мирзаевнинг ўт босиб кетган ерларида турган эди. Бош табельчи Мирзаевнинг ғўзасини ўт босгани учун койийкетди. Мирзаев, «куч етмади», деб ўзини оқлайбошлади. Табельчи- — уйингизда бир эмас, 4 та ишга яроқли киши бор. Нега уларни ишга жалб этмайсиз, зари тўкилиб қоладими, деди. Дарҳақиқат, колхозда ишга чиқмовчи кишилар кўплаб топилади.

Назар Ғойибов ғўзаларни ўтдан ажратар экан, куюниб сўзларди:

— Бу йил пахтани Нурмоннинг ўғли беради, СУЗ унга берилса, ўғит унга берилса... сал инсоф ҳам керакда, ўз сўзингизда турмас эконсизлар, бошидан нимага газета ўқиб бердиларингиз, газетада ҳарким ўз звеносида ишласин дейилган. Қани энди у гаплар?!

Назарака яна алланималар демоқчи эдию, табельчидан андиша қилди. Аслида воқиа бундай бўлган: колхоз раҳбарлари бу бригада одамларини бошқа бригада ерига ўтказиб ишлатган. Бу бригадага яхши ёрдам берилмаган. Анча ердаги ғўзалар одам йўқлигидан ўт ичида қолган. Бундан ташқари бригада бошлиғи Нурмон Боймуротов Ункор Бойматовга яхши ёрдам берган, бошқа звенолар иши блан унча қизиқмаган. Мана шу аҳвол натижасида ғўза парвариши нормал олиб борилмаётир.

Далаларда ҳар куни 220 — 230 киши ишлаб турибди. Бундай қараганда колхозда деярлик прогулчилар йўққа ўхшайди, аммо иш унуми жуда паст. Бирон киши ҳам кунлик нормани бажармаётир, бу тўғрида колхоз партия ташкилоти ҳам, колхоз правлениеси ҳам жиддий ўйлаб кўрмаётирлар. Натижада колхозда ғўза парвариши кечикмоқда.

Боёвут район раҳбарлари камқувват Ленин номли колхозда ишни яхшилаш учун тезда амалий тадбир белгиламасалар, ғўза парвариши сифатсиз ўтказилиб, пахта ҳосили камайиб кетади. Шу блан бирга колхоз раҳбарлари ҳам ўз вазифаларини виждонан бажариш учун курашишлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ.

Ривожланаётган колхозда

Ўртасарой районидаги «Коммунизм» колхози ўтган йилларда районда энг қолоқ колхозлардан бири бўлиб, бултур гектаридан 8,5 центнердан пахта ҳосили олган эди.

Шу йил баҳорда колхозчиларнинг умумий йиғилишида қолоқлик сабаблари муҳокама қилиниб, мавжуд камчилик ва хатолар очиб ташланди. Колхозчилар правление а'золарини, айниқса, собиқ раис Д Хусаиновнинг нотўғри иш усулларини далиллик блан кўрсатдилар.

Собиқ раис Д. Хусаинов колхоз активлари блан бамаслаҳат ишламай, ҳарбир ишни ўзича ҳал қилаберган. Колхоз хўжалигида энг асосий тармоқ ҳисобланган пахтачиликни ривожлантириш ўрнига, у кўпроқ ўз шахсий манфаатини кўзлаб иш тутган.

Колхоз раҳбарларининг бундай кирдикорлари колхозчиларнинг далада фидокорона ишлашларига анча тўсқинлик қилган. Колхозчилар ўз-ўзини танқидни кучайтириб, собиқ раисни ишдан олиб ташладилар.

Колхозчилар илгари шу колхозда участка агрономи бўлиб ишлаган, сўнгги вақтда эса, район партия комитетининг МТС зонасидаги инструктори, ёш коммунист Маҳмуджон Ражабовни раис қилиб сайладилар.

Янги правление, аввало, э'тиборни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлабчиқаришда энг асосий роль ўйнайдиган бригада, звено бошлиқларини чиниққан, ишчан кишилардан танлаб қўйишга қарор қилди. Шу блан бирга қишлоқ хўжалиги ҳамма тармоқларини баравар ривожлантириш юзасидан план тузиб, ҳарбир ишни ўз муддатида сифатли бажаришга, айниқса техникадан тўғри фойдаланишга зўр э'тибор бермоқда.

Ҳозир далада 306 киши, 12 та «универсал» бетўхтов ишламоқда. Колхозга МТС бу йил бирнеча тажрибали механизаторларни юборди. 22 йилдан буён механизатор бўлиб ишлаб келаётган Худойқулака Бозорбоев ўтган йили 1230 гектар ердаги ғўзани культивация қилган бўлса, у бу йил 1500 гектар ерни ишлаб бериш мажбуриятини олиб, ҳозиргача 720 гектар ғўзани узунасига ва кўндалангига культивациядан чиқарди.

Бу илғор механизатор хизмат қилаётган Мирза Бердиёров бригадасидаги Деҳқонбой ота Туробов бошлиқ звенонинг 23 гектар ердаги ғўзаси қийғос гуллаб, эрта кўсакламоқда.

«Коммунизм» колхозининг а'золари бу йил қолоқ колхозлар рўйхатидан бутунлай чиқиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

А. НАБИХУЖАЕВ.

Самарали меҳнат қилмоқдалар

Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг ўртоқ Бўрибек Ўсканов бошчилик қилаётган бригада а'золари ҳозирги ғанимат кунларнинг ҳарбир соатидан унумли фойдаланиб, ғўза парваришини юқори агротехника қоидалари асосида олиб бормоқдалар. Улар 71 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар.

Ғўзаларнинг бир текис ривожланишида озиқлантириш ва суғориш катта роль ўйнайди. Суғоришнинг моҳиятига тушинган Йўлдошбой Мелиқулов, Х. Рўзиматов ва Тўрабек Ботиров ўртоқлар ўз вазифаларини намунали бажармоқдалар. Улар ғўзаларни най усули блан қондириб суғормоқдалар. Суғорилган ерларнинг етилиши бланоқ, дарҳол культивация қилинмоқда.

Анархон Юсупова, Бўригул Худоёрова ўртоқлар ғўза парваришида самарали меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштириш учун ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Т. РЎЗИБАЕВ.

Картошка ва сабзавот экинларини сифатли парвариш қилайлик

Сабзавотчилик колхозлари олдида турган шу кунлардаги энг муҳим вазифа, шаҳар меҳнаткашларини мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари блан та'минлашдан иборатдир.

Ана шунга амал қилган Тошкент районидаги Каганович номли колхознинг а'золари бу соҳадаги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Колхозда эртаги картошка ва сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Х. Отажонов), партия ташкилоти (секретари ўртоқ Қ. Раҳимов) ана шу мўл ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш ва давлат мажбуриятига топшириш блан бирга, шаҳар аҳолисининг талабини қондириш тадбирларини тўла амалга ошириш учун курашмоқда.

Колхоз ҳар куни давлат мажбуриятига карам, пиёз, лавлаги, сабзи, бодринг бўлиб 12 тоннадан маҳсулот топшириши лозим эди. Колхоз а'золари бу шарафли вазифани тўла адо этаётирлар, шу блан бирга колхоз дўконларига ҳар куни 12 — 13 тоннадан турли хил сабзавот маҳсулотлари жўнатилмоқда.

Колхознинг Ҳаким Саматов бошлиқ бригада а'золари бу йил 5 гектар ерда нушпиёз етиштирдилар. Улар ана шу майдоннинг ҳар гектаридан план бўйича 8 тоннадан ҳосил олишлари керак эди. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнат қилиб, экин парваришини сифатли ўтказганликлари сабабли биринчи узишнинг ўзидаёқ, ҳар гектаридан 9 тоннадан пиёз олинди.

— Агар ҳосилнинг ҳаммасини бирйўла қазиб олсак, — дейди ўртоқ Саматов, — гектарига 25 тоннадандга тўғри келади.

Шунингдек, колхознинг Р. Ҳакимов, Х. Худайназаров, У. Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам пиёз, карам, ошлавлаги экинларидан бу йил айниқса мўл ҳосил етиштирилди.

Аммо райондаги кўпгина колхозларда сабзавот экинларининг парвариши ва пишиб етилган маҳсулотларни ўз вақтида йиғиб-териб олишга етарли э'тибор берилмаётир. Бу ҳол, айниқса «Большевик» колхозида кўзга яққол ташланади. Колхозда картошка ва сабзавот экинларининг парвариши ўз вақтида ўтказилмай, ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Пиёз, сабзи, помидориларни бегона ўтлар, зарпечак босиб ётипти. Эртаги картошка экилган кўпгина участкалар яхши ишланмаган, бунинг устига сувдан қолдирилмоқда. Натижада патак илдиз бўлиб, ҳосил тугмаётир. Колхоз раҳбарлари ўз ички имкониятларидан тўла фойдаланиб, барча участкалардаги экинларни нормал суғориб, тезда ҳосилга киритиш учун барча чораларни кўришлари керак. «III Интернационал» колхозининг эртаги экинлар экилган кўпгина участкалари нормал ишланмаган, эгатлар сувсиз қақраб ётипти. Экинлар ўтоқ қилинмаганлиги сабабли ғумай ва зарпечак босиб кетган. Колхозда меҳнат интизоми ҳам ниҳоятда бўш. Колхоз а'золари ишга тўла қатнашмай, шахсий ишлари блан банд бўлмоқдалар. Меҳнат яхши ташкил қилинмаганлиги сабабли кўп киши томорқада овора бўлиб юрипти. Суғоришга тажрибали колхозчилар ажратилмаган, сувталаб бўлган экинлар суғорилмаётир.

Бу каби камчиликлар «Ёш ленинчи» колхозида ҳам, айниқса кўплаб учрайди. Колхозда эртаги сабзавот экинларини ўз вақтида йиғиб-териб олиш, қониқарсиз аҳволда. Колхознинг И. Қосимов бошлиқ бригадасида 9 гектар нушпиёздан 5 гектари қазиб олишга тайёр ҳолда турипти. Лекин бригада бошлиғи бошқа ишлар блан овора бўлиб, ҳосилни йиғиб олишдек муҳим масалага иккинчи даражали иш, деб қарамоқда. Бригаданинг 4 гектарга яқин пиёзини эса, бегона ўтлар босиб кетган. Шу сабабли экинлар ўсишдан тўхтаган. Бундай ҳолни Х. Қорабоев бошлиқ бригадада ҳам учратиш мумкин. Шунингдек, колхознинг кўпчилик бригадаларида ошлавлаги, карам, бодринг, сабзи каби экинлар ўз вақтида йиғиштириб олинмаётир. Натижада эртаги экинлар ҳосилини йиғиб-териб олиш бўйича умумий график бажарилмаётир. Колхоз бир кунда 11 тонна ўрнига 4 — 5 тонна маҳсулот тайёрлаб, барча колхозлардан орқада қолмоқда.

Экинлар парваришининг сифатининг ёмонлиги ва пишиб етилган ҳосилни йиғиб-териб олиш ишларининг э'тибордан четда қолдирилаётганлиги бу колхоз раҳбарларининг ёмон ишлаётганлигини кўрсатади. Улар шаҳар меҳнаткашларини картошка, сабзавот блан та'минлаш тўғрисида чинакамига ғамхўрлик қилишлари, пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилни сра нобуд қилмай, тез кун ичида йиғиб-териб олиш соҳасидаги барча ишларни тўла амалга ошириш учун курашишлари керак.

Район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТСларнинг директорлари колхозларнинг давлат мажбуриятларини тўла бажаришларига, дўконларда доим маҳсулот бўлишини та'минлаш учун контрольлик қилиб туришлари лозим.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг рейд бригадаси

М. ИСОМИТДИНОВ,
У. ЖОНГИТОВ,
С. НУ'МОНОВ.

Чорвачиликни ривожлантиришда яхши натижаларга эришмоқдалар

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми мамлакатимизда чорвачиликни ривожлантириш тадбирларини белгилаб, қишлоқ хўжалик ходимлари олдига жуда катта вазифалар қўйди. Ана шунга амал қилган Оржоникидзе районидаги Киров номли колхоз чорвадорлари юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ҳозир бу колхознинг 75 сигири бор. Шундан 55 таси соғин сигирлардир. 1955 йил планига мувофиқ октябрь ойида сигирлар сони 85 тага ва соғин сигирлар сони 71 тага етиши керак. Колхозда ўтган йили 54 бузоқ ўрнига фақат 46 та олинган эди, бу йил эса 56 бузоқ олинди ва план ошириб бажарилди.

Колхоз чорвадорлари моллар сонини кўпайтириш блан бирга уларнинг маҳсулдорлигини ошириш масаласига ҳам жиддий э'тибор бермоқдалар. Ма'лумки, колхоз чорвачилиги мустаҳкам ем-хашак базаси бўлмаса тараққий қилиши мумкин эмас. Колхознинг ўтган йилларда чорвачиликдан яхши даромад ололмаганлигини сабаби ҳам ана шунда эди.

Бу йил колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўтган йилларда йўл қўйилган хатоларни такрорламаслик учун бу йил 40 гектар ерга маккажўхори ва оқжўхори экилди. Бундан ташқари 11 гектар ерга лавлаги, 2 гектар ерга ошқовоқ экилди. Шунингдек сули ва арпа блан аралаштириб 60 гектар ерга беда сепилди. Яқинда бу бедалар ўрилиб, яхши ҳосил олинди. Колхоз а'золари экилган 40 гектар маккажўхоридан 1200 тонна, 150 гектар бедадан 861 тонна, 11 гектар лавлагидан 275 тонна ҳосил олиш учун курашаётирлар. Мавжуд майдондаги маккажўхорининг ҳаммаси яганаланиб, сифатли чопиқдан чиқарилди. Колхозчилар шу кунларда 200 тонна силос сиғадиган ховуз қазимоқдалар.

Ҳар ишнинг муваффақиятли чиқиши, меҳнат унумининг ошиши кадрларнинг яхши танланиши ва уларнинг жой-жойларга тўғри қўйилишига ҳам боғлиқдир. Колхоз правлениеси бунга етарли э'тибор бериб, молчилик фермасига Юсупов, Абдужабборов каби ўртоқларни тайинлаган. Улар жамоат чорвасига муҳаббат блан қарайдилар. Молларни ўз вақтида озиқлантириш, суғориш, тозалаш ва соғишни яхши уюштирадилар. Ўтган йилнинг ярмигача соғин сигирлар боғланмай, бузоқлар эса оналаридан ажратилмай боқилар, шунинг учун ҳам чорва маҳсулоти олиш талабга мутлақо жавоб беролмас эди.

Чорвадорлар соғин сигирларни қўлда боқишга кўчирганларидан сўнг фермада катта ўзгариш юз берди. Бу метод биринчидан, олинадиган сут маҳсулоти миқдорини оширди, иккинчидан, моллар елинларининг соғлом сақланиши, бузоқларнинг яхши ўсишига ёрдам берди. Ҳозир фермадаги сигирлар уч мартадан соғилмоқда ва кўплаб сут олинмоқда.

Ўтган йилнинг 1 июнигача 69 сигирнинг ҳарбиридан 800 ўрнига 386 литрдан сут соғиб олинган эди. Бу йил биринчи июньгача олинган сут миқдори ҳарбир сигирга 720 литрдан тўғри келди.

Бу соҳада, айниқса, илғор сут соғучиларнинг муваффақиятлари тақдирга сазовардир. Колхозда чорвачилик ишлари тараққий этган сари механизацияга бўлган талаб ҳам кундан кунга ошиб бормоқда. Шунинг учун ҳам колхоз правлениеси ва партия ташкилоти фермадаги ишларни механизациялашга қарор қилдилар. Бу ишга район партия ташкилотлари ҳам актив ёрдамлашмоқдалар. Ҳозир фермада 50 киловаттли трансформатор ўрнатилмоқда. Август ойи бошигача эса автопоилка, автодойка ишга тушади. Хашак келтириш, гўнг чиқариш учун осма йўллар қурилади. Колхоз фермаси майдонида хашак қирқадиган, ем тайёрлайдиган ускуналар ўрнатилади. Бу тадбирлар қўл меҳнатини бирнеча бор енгиллаштириш блан бирга, иш унумини ҳам оширади.

И. РАҲИМОВ.

Тут дарахтлари нобуд қилинмасин

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ипакчиликни янада ривожлантиришга жиддий аҳамият бермоқдалар.

Ипакчиликни ривожлантиришда тут дарахти асосий манба' ҳисобланади. Шунинг учун ҳам катта-катта майдонларда тутзорлар барпо қилинмоқда. Лекин кўпгина колхозларда бунга етарли аҳамият берилмаётир. Калинин районидаги Каганович номли колхознинг бирнеча гектар ерда тутзори бор. Лекин бу тутзорлар қаровсиз ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Колхознинг Келес станцияси атрофида 2 гектар тутзори бўлиб, 8 йилдан бери на қатор оралари ҳайдалади, на ўғитланиб, қондириб суғорилади. Натижада 2 гектар тутзордаги тут баргидан қурт боқишда сра фойдаланилмаётир. Тутзорга моллар оралаши ва нома'лум кишилар томонидан тупи блан кесиб кетиш ҳоллари тез-тез бўлиб туради.

Райондаги мавжуд тутзорлардан унумли фойдаланилмаётганлиги сабабли боқилаётган қуртларни нормал озиқлантириш учун шаҳар ва шаҳар чеккаларидан кўплаб тут барглари ташиб келтирилмоқда.

Колхоз правлениеси (раиси С. Раҳматуллаев, партия ташкилотининг секретари Аҳмедов, колхоз агрономи, район ипакчилик бўлимининг собиқ мудири Пўлатов) ўртоқлар колхозда мавжуд тутзорларни қаровсиз қолдирмай, уни яхши парвариш қилинишини ташкил қилганларида эди, тут барги колхознинг ўзигагина эмас, балки районнинг бошқа колхозларига ҳам етар эди.

Каганович номли колхоз раҳбарларининг тутчиликни ривожлантиришга мас'улиятсизлик блан қараб келаётганларга нисбатан район ипакчилик бўлимининг мудири ўртоқ Муслимов ҳеч қандай чора кўрмаётир.

А. ТУРВУЛОВ.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси комиссияларининг тавсияномалари

ХЕЛЬСИНКИ, 1 июль. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг комиссиялари э'лон қилмоқ учун қуйидаги ҳужжатларни топширдилар:

Қуролсизланиш ва атом қуроли комиссиясининг доклади

Докладда қайд қилиб ўтилишича, атом қуролининг мавжудлиги «бу қуролни йўқ қилишни ҳам ўз ичига оладиган қуролсизланишни мамлакатлар ўртасидаги ишончни ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш блан бирқаторда инсоният олдида турган энг муҳим вазифага айлантиради».

Ядро қуролининг ҳамма запасларини йўқ қилиш ва атом уруши хавфини тугатиш, дейилади докладда, инсониятни урушдан ва қуролланиш харажатларидан қутқазиш йўлидаги зарур қадамдир.

Броқ ядро қуролини эффектив равишда йўқ қилишни бошқа проблемалардан ажралган ҳолда амалга ошириш мумкин эмаслиги ҳозирдаёқ равшандир. Ядро қуролини йўқ қилиш қуролсизланиш ҳақидаги умумий планнинг таркибий қисми бўлмоғи лозим.

Анча катта миқдорларда ялпи қуролсизланиш ўз-ўзидан зарур бўлибгина қолмай, балки мавжуд халқаро кескинликни камайтириш ва зарур ишончни ҳамда самарали ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун ҳам зарурдир.

Докладда ялпи қуролсизланишни амалга ошириш плани баён қилинади. Бу план экспериментал ядро портлатишларини тўхтатишни, ядро қуролини ишлатмаслик юзасидан тантанали суратда мажбурият олишни, ядро қуролини йўқ қилишни ва қаттиқ контроль остида этаплар бўйича аста-секин анча қуролсизланишни кўзда тутади, холис контроль системаси ўрнатишни кўзда тутадики, бу хил контроль системаси ҳеч бир мамлакатнинг бу контрольни четлаб ўтишига имконият қолдирмайди ва портларда, ҳарбий об'ектларда, ҳарбий заводларда, атом хомаш'ёси чиқарилаётган жойлар яқинида, атом саноати корхоналарида ва бошқа шу каби жойларда кузатучилар бўлишини кўзда тутади.

Мана буларнинг ҳаммаси, дейилади докладда, принцип жиҳатидан Англия—Франция ва Совет планларида келишиб ҳал этилган, бу планлар ҳозирги вақтда БМТ қуролсизланиш комиссияси муҳокамасига қўйилгандир.

Бу планни ҳамма мамлакатларга жорий қилиш мақсадида ҳамма ҳукуматларнинг БМТ а'зоси бўлган, шунингдек БМТ а'зоси бўлмаган ҳамма ҳукуматларнинг иштироки блан конференция чақириш зарурдир.

Битимга келиш албатта зарур ва бу битим энг қисқа муддатда амалга оширилиши лозим.

Эффектив қуролсизланишнинг амалга оширилиши ва атом уруши хавфининг тугатилиши инсоният бахти-саодати учун фойдаланиш мумкин бўлган жуда катта имкониятларни очиб беради.

Тўрт буюк давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женевада бўладиган учрашуви, дейилади докладнинг охирида, кенг перспективалар очиб беради Жаҳон халқлари бу учрашувнинг муваффақиятли бўлишини талаб этмоқдалар ва унинг муваффақиятли бўлишига эришадилар.

«Ҳарбий блоклар ва хавфсизлик» комиссиясининг доклади

Комиссия учта кичик комиссия: Герман масаласи юзасидан кичик комиссия, БМТ ишлари бўйича кичик комиссия ва Осиё ҳамда Ўрта Шарқ мамлакатлари проблемалари кичик комиссияси тузди.

Герман масаласи юзасидан тузилган кичик комиссия ўз тавсияномаларида Европанинг ҳарбий блокларга ажралиши (Париж битимлари муносабати блан бу ажралиш кучайди) тинчликка таҳдид қилади, деб кўрсатиб ўтмоқда.

Бу таҳдидни тугатиш учун коллектив хавфсизлик системаси барпо этиш мақсадида Европадаги ҳамма давлатлар ўртасида ҳамжиҳатликка эришиш зарур. АҚШ бу хавфсизлик системасида қатнашишга да'ват қилинмоғи лозим.

Германияни бирлаштириш дейилади сўнгра тавсияномаларда, Европа хавфсизлигини ана шу тарзда янгича тушуниш блан боғлиқдир. Агар бу бирлаштиришнинг шартлари герман милитаризмининг қандай тарзда бўлмасин тикланишига ва Германиянинг бирор ҳарбий иттифоқда иштирок қилишига йўл қўймайдиган бўлса, бундай бирлаштиришни амалга ошириш мумкин бўлади.

БМТ ишлари бўйича тузилган кичик комиссия ўз тавсияномаларида, ҳамма давлатлар территориал бутунликни ва суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслик, ички ишларга аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик ҳамда тотув яшаш принципларига амал қилишга рози бўлсинлар, деб талаб қилади. Бу принциплар бирлашган миллатлар Уставининг моҳиятини ташкил этади.

Тинчлик ва халқаро хавфсизликни та'минлаш учун асосий мас'улиятни ўз зиммаларига олган беш буюк давлат, дейилади тавсияномаларда, Бирлашган Миллатлар та'сис қилинган пайтда ўзлари амал қилган принциплардан илҳомланиб, зўр ҳамкорлик ва якдилликка интилган тақдирдагина тинчлик ва халқаро хавфсизлик сақланиши мумкин.

Кичик комиссия Хитой Халқ Республикасига унинг БМТ даги қонуний ўрни берилишини талаб қилади.

Ба'зилари бир-бирдан узоқда бўлган мамлакатларни ўз ичига олган ва бошқа давлатларнинг хавфсизлигига қарши қаратилган блокларга, дейилади тавсияномада, БМТ Уставида йўл қўйилган регионал битимлар деб қараш мумкин эмас.

Бу ҳарбий блоклар блан яқиндан боғланган икки томонлама ҳарбий шартномалар тормоғи кўп мамлакатларнинг территориясида беҳисоб ҳарбий базалар ташкил этилишига олиб келди. Бу ҳарбий блоклар ва базалар давлатлар ўртасида ишонч ўрнатилишига халақит беради, халқаро кескинликни чуқурлаштиради ва давлатларнинг мустақиллиги ҳамда суверенитетига тўсқинлик қилади.

Ассамблея жаҳон жамоатчилигининг э'тиборини бирлашган Миллатларнинг мақсадларини ва принципларини ҳимоя қилиш учун олиб борилаётган курашда актив қатнашиш зарурлигига жалб қилади.

Осиё ва Ўрта шарқ мамлакатлари проблемалари бўйича тузилган кичик комиссия ўз тавсияномаларида, Кореяда ва Ҳинди-Хитойда уруш ҳаракатлари тамом бўлганига қарамай Осиёда аҳвол ташвишлигича қолмоқда деб қайд қилиб ўтади.

Ҳарбий блоклар системаси, дейилади тавсияномаларда, осиёлиларни осиёлиларга қарши урушишга мажбур этишни ва бу қит'адаги ба'зи халқлар устидан қилинаётган зулмни кучайтиришни мақсад қилиб қўяди.

Ассамблея Осиёдан ҳамма четэл қўшинларини олиб чиқиб кетишни ва бундаги ҳамма четэл базаларининг тугатилишини талаб қилади. Комиссия Гоадаги партугал қўшинларининг олиб чиқиб кетилишини ва бу масалани тинч йўл блан ҳал этиш тўғрисида дарҳол музокаралар олиб боришни талаб қилмоқда. Биз Ғарбий Ириан ҳақидаги масаланинг тинч йўл блан ҳал этилиши учун Индонезия ва Нидерландия ҳукуматлари ўртасида ҳам ана шундай музокаралар олиб борилишини талаб қилмоқдамиз.

Тайвань ҳеч шубҳасиз Хитой Халқ Республикасининг таркибий қисми бўлганлиги сабабли, унда жойлаштирилган ҳамма четэл қўшинларининг дарҳол олиб чиқиб кетилишигина бу районда тинчликни гарантия қилиши мумкин.

Женева битимларига қаттиқ риоя қилиш ва Вьетнамда, Лаосда ҳамда Камбоджада мазкур битимларда белгиланган умумий эркин сайлов ўтказиш зарур.

Кореядаги яраш шартларига қаттиқ риоя қилиниши лозим ва Корея масаласини тинч йўл блан ҳал этиш учун ҳамда Кореяни мустақил давлат сифатида бирлаштириш учун энг қисқа муддатда манфаатдор мамлакатларнинг Халқаро конференцияси чақирилиши лозим.

Миллий суверенитет ва тинчлик масалалари комиссиясининг тавсияномалари

Комиссиянинг тавсияномаларида қайд қилиб ўтилишича, комиссия Бандунг конференциясининг принципларини якдиллик блан қўллаб-қувватлайди ва бу принциплар Осиёда ҳамда Африкада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун энг яхши асос деб ҳисоблайди.

Ассамблея қатнашчилари, кичик мамлакатларга нисбатан дўқ қилинишига йўл қўйилмасин, уларнинг территорияларида ҳарбий базалар бўлмасин, уларнинг ички ишларига ҳеч ким аралашмасин ва иқтисодий таз'йиқ қилиш сиёсати қўлланилмасин, деб талаб қилмоқдалар.

Биз айтамизки, дейилади тавсияномаларда, **қуйидаги шартларга риоя қилинган** тақдирдагина тинчлик мустаҳкамланиши мумкин

1) Малайя, Кения, Жазоир, Марокаш, Мадагаскар каби, Британия Камеруни ва Франция Камеруни каби мамлакатларда ва бошқа шундай мамлакатларда тинчликка, мустақилликка ва озодликка интилаётган мустамлака халқларига қарши олиб борилаётган ҳамма ҳарбий операцияларни ва жазо чораларини тўхтатиш;

2) мустамлака мамлакатларда бу мамлакатлар халқларининг хоҳиш — иродасини э'тиборга олмай ташкил қилинган ва уларнинг хавфсизлигига таҳдид қилаётган ҳарбий базаларни йўқотиш;

3) мамлакатларни улардаги халқларнинг хоҳиш-иродасига хилоф суратда сун'ий равишда ҳарқандай бўлиб юборишни тугатиш, мамлакатларнинг ана шундай сун'ий равишда бўлиб юборилганига Гоа, Ғарбий Ириан, Того ва бошқалар мисол бўлаолади;

4) ҳарқандай ирқий камситишни, масалан Жанубий Африкада қўлланилиб келаётган ирқий камситишни тугатиш;

5) экономика ва маданият соҳасида ҳарқандай ҳукмронликни, шунингдек маҳаллий аҳолини бўйсундиришни кўзда тутган систематик ажнабий иммиграцияни тугатиш.

Тинчликсевар кучлар вакилларининг Жаҳон Ассамблеяси тинчлик манфаатларини кўзда тутиб барча манфаатдор мамлакатларни ҳарқандай зўравонлик сиёсатидан воз кечишга чақиради, токи ҳамма жанжалли масалалар музокаралар йўли блан ҳал этилсин.

Тинчликсевар кучларнинг фаолияти масалалари юзасидан тузилган комиссиянинг тавсияномаларида бундай дейилади:

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси фақат жамоатчилик фикрининг таз'йиқ қилишигина ҳамма халқаро проблемаларни тинч йўл блан ҳал этишни та'мин қилаолади деб ишониб, турли миллатдан бўлиш, турли маслакка, турли динга, турли социал синфларга ёки ташкилотларга мансуб бўлиш тинчлик манфаати йўлидаги ишда эркин ҳамкорликка ғов бўлаолмайди, деб билдиради

Ассамблея, 6 августда — Хиросима шаҳри атом блан бомбардировка қилинган бу кунда — қуролсизланишни ва атом қуролининг тўла тақиқланишини талаб этмоқ учун тинчлик йўлида биргаликда курашиш халқаро куни ташкил қилинсин деб таклиф этади.

Иқтисодий ва социал проблемалари комиссиясининг тавсияномалари

Халқаро аҳвол кескинлашганлиги, давлатлар ўртасидаги муносабатлар чигаллашганлиги, дун'ё бир-бирига душман бўлган блокларга бўлиниб кетганлиги, шунингдек зўр бериб қуролланиш давом эттирилаётганлиги сабабли, деб кўрсатилади тавсияномаларда, халқларнинг турмуш даражаси пасайиб кетди ёки уларнинг турмуш даражасини кўтариш йўлида тўсқинликлар пайдо бўлди.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси тинчлик ўрнатилишига, ҳамма мамлакатларда, айниқса кам ривожланган мамлакатларда кишиларнинг турмуш ва меҳнат шароитлари тўхтовсиз яхшиланиб боришига ёрдам беришга интилиб, парламентларга ва ҳукуматларга қурол-яроғларни ҳамда қуролли кучларни камайтириш планини ишлаб чиқишни ва қабул қилишни, шунинг натижасида ҳосил бўладиган маблағлардан саноатнинг ва қишлоқ хўжалигининг тинч эҳтиёжларга хизмат қиладиган тармоқларини ривожлантириш учун фойдаланишни тавсия этади, ҳарқандай камситишни тақиқлайдиган ва «баравар меҳнатга — баравар иш ҳақи» принципига мувофиқ бўлган қонун қабул қилишни тавсия этади

Тавсияномаларда ҳамма мамлакатлар ўртасида иқтисодий ва савдо алоқаларини ривожлантириш зарурлиги уқтириб ўтилади.

Сўнгра комиссиянинг кўрсатиб ўтишича, кам тараққий этган мамлакатлар ҳақидаги масала ҳозирги вақтда энг муҳим вазифалардан биридир. Бу мамлакатлар табиий ресурсларга бойдирлар ва уларни ривожлантириш мақсадларида бошқа мамлакатлар бу мамлакатларга техника ва молия ёрдами бермоқлари лозим, токи кам тараққий этган мамлакатлар ўзлари ишлаб чиқариш воситалари вужудга келтираолсинлар индустрлаштиришни амалга ошираолсинлар ва ўз ресурсларини ривожлантираолсинлар.

Агар БМТ Уставига риоя қилинса, агар БМТ нинг техника ёрдами программасидан тўла фойдаланилса, ўша вақтда мана шундай ёрдам беришни энг яхши равишда амалга ошириш мумкин бўлади.

Маданий алоқа комиссияси умумий декларация текстини қабул қилди. Бу декларацияда, жумладан шундай деб уқтириб ўтиладики, ақлий меҳнат аҳллари, сан'ат, маданият ва фан арбоблари халқаро вазиятдаги кескинликни тубдан юмшатишдан ва ҳамма миллатлар ўртасида энг актив дўстона ҳамкорлик бўлишидан жуда манфаатдордирлар.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида ҳозир бўлган маданият арбоблари, дейилади декларацияда, ҳамма ақлий меҳнат ходимларини, маданият ва сан'ат ходимларини ўз халқлари блан биргаликда ҳаракат қилишга, маданият соҳасидаги ўз фаолиятлари блан ва жамоат ишлари блан бутун дун'ёда ҳамжиҳатлик ва иттифоқ атмосфераси ўрнатилиши учун ёрдам беришга чақирадилар.

Декларацияда ҳамма мамлакатлар ўртасида, уларнинг социал тузуми қандай бўлишидан қат'и назар, маданий алоқани кенгайтиришга чақирилади.

Тарбия, Маориф ва ёшлар масалалари юзасидан тузилган комиссиянинг тавсияномаларида айтиб ўтилишича, ёшлар сабрчидам, дўстлик ва тинчлик руҳида тарбияланишлари лозим. Зўравонликни ва урушни ҳарқандай мақташ, ҳарбир шаклдаги ирқий, сиёсий ёки диний камситиш мактаблардаги та'лим-тарбиядан чиқариб ташланиши лозим.

Миллий маданият ва она тили қувғун остига олинмаслиги, балки жаҳон маданиятини бойитиш учун ҳамма мамлакатларда муҳофаза қилиниши ва ривожлантирилиши лозим.

Тавсияномаларда ёшларнинг турмуш шароитларини яхшилаш учун кураш, уруш ваҳимасига қарши кураш, зўравонликни ва ахлоқсизликни мақтайдиган адабиётлар нашр этилишига, шундай фильмлар чиқарилишига, шундай радиода эшиттиришларга қарши ва телевидениеда кўрсатишларга қарши кураш олиб бориш зарурлиги уқтириб ўтилди

Зўр бериб қуролланиш дейилади тавсияномаларда, ёшларни тарбиялашга ва уларнинг билим олишига ёмон та'сир қилмоқда. Шунинг учун ҳарбир мамлакатнинг бюджетларида ҳарбий харажатларни камайтириш ҳисобига тарбия ва маориф харажатлари биринчи ўринда туриши лозим.

СССР блан Бирма Иттифоқи ўртасидаги савдо муносабатлари тўғрисида Совет-Бирма ахбороти

Москвада бошланган ва Рангунда тамом бўлган музокаралар натижасида 1 июльда СССР блан Бирма Иттифоқи ўртасида Савдо Битими, Бирмага етказиб бериладиган совет асбоб-ускуналари, машиналари ва бошқа товарлари эвазига Совет Иттифоқи томонидан Бирмадан гуруч сотиб олиниши тўғрисида Протокол, шунингдек ўзаро товарлар етказиб бериш юзасидан бўлган ҳисоб-китобнинг тартибини белгилайдиган бирқанча ҳужжатлар имзоланди.

Савдо Битимига мувофиқ, СССР ва Бирма Иттифоқи Ҳукуматлари иккала мамлакат ўртасида тенгҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик асосида савдо муносабатларини ҳамма йўллар блан ривожлантириш ва мустаҳкамлаш мажбуриятини олдилар.

Иккала ҳукумат бир мамлакатдан иккинчисига келтириладиган ва чиқариладиган товарларга нисбатан тегишли қонунлар, қоидалар ва фармойишлар йўл қўйилган даражада максимал енгилликлар бериш мажбуриятини олади. Ҳар иккала мамлакатнинг савдо кемалари энг катта қулайлик режимидан фойдаланади савдо битими 3 йил муддатга тузилди.

Битимга товарларнинг рўйхатлари илова қилинган. Бу рўйхатларга биноан Бирма Иттифоқидан Совет иттифоқига гуруч ва гуручдан қилинган маҳсулотлар, лўя, кунжара, рангли металлар, пишиқ нав'ли ёғоч, каучук ва бошқа товарлар етказиб берилади, Совет Иттифоқидан эса Бирмага шоли оқлайдиган ва пахта тозалайдиган заводлар учун ҳамда тўқимачилик фабрикалари, гидроэлектростанциялар учун асбоб-ускуналар, тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналари, автомобильлар, электротехника ва алоқа асбоб-ускуналари, экскаваторлар, насослар ва компрессорлар, типография асбоб-ускуналари, станоклар ва асбоблар, мотоцикллар ва велосипедлар, фото ва кино асбоб-ускуналари, газета қоғози, цемент, қора металлар прокати, химия товарлари, дори-дармон ва медицина асбоб-ускуналари ҳамда бошқа товарлар етказиб берилади.

Протоколга биноан, етказиб берилган совет асбоб-ускуналари, машиналари ва бошқа товарлари эвазига Бирма Иттифоқидан йил мобайнида 150—200 минг тонна гуруч етказиб берилади. Агар Бирма томони истаса совет томони СССР да Бирма томони сотиб оладиган машиналар ва бошқа товарлар блан танишиб чиқиш имкониятини беради. Протоколга мувофиқ, совет томони тегишли консультация бермоқ учун Бирма Иттифоқига совет мутахассисларини юборишга розидир.

Савдо битимини совет томонидан СССРнинг Бирмадаги элчиси А. Шибурин ва савдо маслаҳатчиси А. Пантелеймонов, Бирма томонидан савдо-сотиқни ривожлантириш министри М. А. Рашид имзоладилар.

Протоколни ва бошқа ҳужжатларни совет томонидан савдо маслаҳатчиси А. Пантелеймонов ва Бирма томонидан савдо-сотиқни ривожлантириш министрлигининг секретари У Ба Сан имзоладилар.

Совет асбоб-ускуналари, машиналари ва бошқа товарларни сотиб олмоқ учун Совет Иттифоқига Бирма закупка комиссияси келади.

Савдо битими тузилиши, шунингдек Бирмани иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш учун зарур бўлган совет асбоб-ускуналари, машиналари ва товарлари эвазига Совет Иттифоқининг анча кўп миқдорда Бирма гуручини сотиб олиши тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик асосида иккала мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни янада мустаҳкамлашга ва кенгайтиришга ёрдам беради.

АЛБАНИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ БМТ БОШ СЕКРЕТАРИГА ТЕЛЕГРАММАСИ

ТИРАНА, 3 июль. (ТАСС). Албания телеграф агентлиги билдиради: Албания Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри Бехар Штюла БМТ бош секретари Хаммаршельдга телеграмма юборди ва бу телеграммасида ундан Албания ҳукуматининг Греция блан нормал дипломатия муносабатлари ўрнатиш тўғрисидаги таклифини Греция ҳукуматига ма'лум қилишни сўради.

Ж. НЕРУНИНГ ЮГОСЛАВИЯДА БЎЛИШИ

БЕЛГРАД, 3 июль. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неру кеча кечқурун қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида Югославия федератив Халқ Республикасининг президенти Тито, Югославиянинг давлат арбоблари, дипломатия корпуси, жамоатчилик вакиллари, фан, маданият ва сан'ат арбоблари ҳозир бўлдилар. Қабул маросимидан кейин бош министр Неру президент Тито блан бирга махсус поездга тушиб Сараевога жўнаб кетди.

ТОШКЕНТДА

3 июль куни Тошкент шаҳар меҳнаткашлари СССР Ҳаво Флоти Кунини нишонладилар. Тошкент аэропорти шу куни Қизил майдонда авиация виставкаси ташкил қилди. **Суратда:** авиация виставкасининг умумий кўриниши.

Н. Меламед фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН МАРМАРИ

Ўзбекистон ўз бойликлари блан бир қаторда ажойиб мармари блан ҳам машҳурдир.

Ўзбек халқи ме'морчилик сан'атининг му'жизаларини мужассамлантириб турган Бухоро ва Самарқанддаги ажойиб тарихий ёдгорликларни қуришда бинокорлар жуда гўзал рангли тошларни — Ғозғон мармарини Нурота тоғларидан қазиб олиб ишлатиб келганлар. Ғозғон мармари метрополитенининг «Комсомольская» станциясини ва бошқа жойларни безашда жуда кенг қўлланилган.

Тошкент шаҳрининг Паркент кўчасида «Ташоблпромсовет»га қарашли мармар заводи жойлашган.

Ҳарбири бирнеча тонна келадиган катта-катта мармар харсанг тошлари уйилиб-уйилиб ётипти. Уларнинг турли ранглар блан товланиб турувчи майда донлилари Карманадан 96 километр масофадаги Нурота конларидан; йирик донли қўнғир ранглилари эса Самарқанддан 45 километр масофадаги Омонқўтон деган жойдан келтирилган.

Бу харсанг тошлар оқ, очкулранг, тўққулранг, бушти рангда бўлиб, кишининг диққатини жалб қилади. Улар нафис ёзув асбоблари, кулдонлар, мармар тахталари, ҳайкаллар учун пьедестальлар, турли барельефларга айланишдан олдин заводда узоқ вақт ишловдан, пардоздан ўтадилар.

Мармар тошлари махсус пилорамаларда арраланиб, тахта-тахта қилинади. Мармарни «арралаш» осон эмас. Уни металл блан арралаб бўлмайди, чунки мармар тош ундан қаттиқлик қилади. Мармар тошни кварц қуми блан тахталарга ажратилади.

Мармар арралаш цехидан фрезерчилар қўлига ўтади. Улар мармар тахталарини қирқиб зарур бўлган ҳажмга келтирадилар. Кейин гравилшиклар, пардозловчилар, гравер-рассомлар ишга тушади. Шундай қилиб, кўп кишиларнинг қўлидан ўтган мармартош тайёр деталь ҳолига келтириладида, йиғув цехига ўтказилади. Бу цехда ишловчи кишилардан зийраклик, нафисликни сезиш ҳисси талаб қилинади. Агар сиёҳдон ишланмоқчи бўлса, унинг деталларининг ранги ва жинси бирхил бўлган мармардан тайёрланиши керак. Бундай мармарларнинг турлари 30 дан ошади.

Мармар қазиб олинадиган карьерларда ва уни ишланадиган заводда ажойиб усталар етишиб чиқмоқда. Бу усталар орасида эр-хотин Шкаликовлар, мастер Пўлат Турсунбоев. Ғозғон карьерининг бошлиғи Идибой Ҳусаинов сингари кишилар 20 йилдан бери ана шу соҳада ишлаб келмоқдалар. Яқинда заводда тошга бадиий безак берувчи янги цех очилди. Бу ерда Ғозғон мармаридан тайёрланган улуғ рус шоири А. С. Пушкиннинг улкан бюсти бор. Бу ажойиб бюстни Ленинграддаги тошни бадиий жиҳатдан безаш бўйича махсус ўқув юртини яқинда тугатиб келган мастер Крутиков тарашлаган.

Заводда бир парча ҳам қимматбаҳо тош исроф қилинмайди. Мармар тошнинг увоқларидан имарат безаклари ва зиналари учун мозаик плиталар тайёрланади. Энг майда чиқиндилар ундек янчилиб, ундан газ тайёрланади. Биз ана шу газ қўшилган сувни сув будкаларидан олиб, исте'мол қиламиз.

Ғозғон ва Омонқўтон мармари Ўзбекистонда тобора кенгроқ қўлланилмоқда. Ундан заводда Самарқанд шаҳар «Ҳурмат тахтаси» ишланди. Ўзбекистоннинг ва Тошкент шаҳрининг жуда кўп биноларида мармар тахталарини учратиш мумкин. Ўзбекистоннинг мармар запаслари жуда катта. Бу запаслар фақат мармардан Тошкентга ўхшаган бирнеча шаҳарларни қуришга ҳам етиб ортади.

Д. ВОЛИН.

Студентларнинг назарий конференцияси

В. М. Молотов номли Тошкент медицина институтининг партия ташкилоти ва марксизм-ленинизм кафедраси яқинда студентларнинг назарий конференциясини ўтказди. Биринчи рус революциясининг 50 йиллигига бағишланган бу конференцияда ҳамма факультетларнинг I — IV курс студентлари қатнашдилар. Факультетлар ва курсларнинг комсомол ташкилотлари конференцияни ўтказишда актив иштирок этдилар.

Даволаш факультетининг 1 курс студенти А. Ионова «Биринчи рус революцияси даврида большевикларнинг халқ оммасига раҳбарлик қилиши» деган темада мазмунли доклад қилди. Шу факультетнинг IV курс студенти Т. Ерохинанинг «Россиядаги 1905 — 1907 йиллар революцияси — империализм давридаги биринчи халқ революциясидир» деган темада ўқиган доклади ҳам мароқли ўтди.

Ўқилган энг яхши докладлар орасида Педиатрия факультетининг II курс студенти М. Маньккованинг «Биринчи рус революцияси ва унинг халқаро аҳамияти» деган темадаги доклади, айниқса, диққатга сазовордир.

А. КИМ.

Пахтачиликни механизациялаштириш тўғрисида китоб

Машинасозлик саноати илмий-техника жамиятининг Ўзбекистон бўлими ўзининг «Пахтачиликни механизациялаштириш масалалари» тўғрисидаги асарини нашр этди. Китоб техника фанлари доктори Г. А. Кошевниковнинг «Ерга тўкилган пахтани териб олиш каби сер меҳнат ишни машиналаштириш» деган мақоласи блан бошланади. Бу мақолада пахта териш машиналарининг пневматик подборшикларини янада мукаммаллаштириш ҳақида бир қанча тавсиялар қилинади.

Шунингдек, китобда УПХ—1,5 маркали пахта тозалайдиган универсал машинанинг тезлик қутисини модерлаштириш, пахта териш машиналари шпинделлари ишини яхшилаш, пахта ташишда автомобиллардан фойдаланиш масалалари тўғрисида ҳам мақолалар бор.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 5/VII да **Шамсиқамар**, 6/VII да **Юрак сирлари.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/VII да **Боқчасарой фонтани.**

«РОДИНА» (кундуз ва кечқурун), қишки НАВОИЙ номли (кеч соат 10 гача), қишки «ИСКРА» (кеч соат 9 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундиз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун) — янги бадиий фильм **Чўпон ўғли.**

НАВОИЙ НОМЛИ (қишки) — кеч соат 10 да **Лўлиларнинг сўнгги чайласи.**

«ИСКРА (қишки) — кеч соат 9 дан **Ёш Карузо.**

«ВАТАН», ёзги НАВОИЙ номли, ёзги «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК», КИРОВ номли — **Чўпон ўғли.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Юксак мукофот** кечқурун **Вьетнам.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р. 01644. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1460